

A Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója tiszteletére

LENDÜLETES SZOCIALISTA VERSENY az ötéves terv határidő előtti teljesítéséért

A 2000. esztendő felé

A stratégia a győzelem tudománya, a jövőbe látás, a perspektivikus szemlélet diadala. Ma, az emberek milliói tanulmányozzák az Országos Pártonferencia dokumentumait, talán azért is, hogy választ kapjanak arra a kérdésre, milyen lesz a jövő.

A pártok dokumentumok meglatanának bennünket távolra nézni megtanuljuk, hogyan igazítsuk lépteinket, hogy a jövőt közelebb hozzuk. Ma már egy olyan holnapért dolgozunk, amelynek körvonalait ismerjük. Tudjuk, nem lesz könnyű elérni 1990-re az ipari termelés hat-nyolcszoros növelését, az évi 28-30 millió tonnás gabonatermést, s azokat a paramétereket, amelyek színvonalat, mégpedig igen magas színvonalat jeleznek. Ez munkát, munkát és újra munkát követel. Nem a fizikai vagy az anyagi erőfeszítések megsokszorozását, hanem mindenekelőtt egy gondolat új többletet, alkotási készséget, egész gazdasági tevékenységünk hatékonyságának növelését.

1990-ben Románia lakosainak száma elérte a 24-25 milliót. Ma a jövő ennek a 25 millió embernek sorsát, boldogságát anyagi és szellemi jólétét jeleníti. Minden, ami történik, az emberek érdekében történik. A jövő Romániája polgárainak realjövédalma az időszak végén 3,5-szörösére emelkedik. A harmadik évezred küszöbén már megoldottuk a lakáskérdést, hiszen 1990-ig, 2,5 millió új lakást építünk.

Igen, a stratégia a győzelem tudománya. A mi győzelmes stratégiánkat fogalmaztuk meg a párt Országos Konferenciáján. A mérlegképesítés, a szocialista építés tapasztalatainak elemzése től és arra támaszkodva cselekvési vezérfonalat teremtettünk magunknak s egyben tetteink elé új mércét állítottunk. A magunk meghaladóra jövőhöz mérjük magunkat. S a jövő mércéje szigorú. Történelmileg igen rövid idő alatt nagy utat kell bejárnunk. A fejlődésben lévő ország státuszától el kell jutnunk a gazdaságilag fejlett országok színvonalára. Ez a cél. Vagy pontosabban fogalmazva:

E lelkesítő program valóra váltása a román nép jövője szempontjából döntő fontosságú történelmi szakasz befejezését jelenti, biztosítja a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom létrehozását hazánkban, a kommunizmus építése szilárd alapjainak megteremtését Romániában.

Egy új évezred hajnalára utalnak ezek a szavak. A dokumentumokban határháttérként megjelölt 1990. évtől 18 esztendő választ el bennünket. Egy ember életében talán hosszú, de egy nemzet életében rövid időszak ez. Ezt a 18 esztendőt kell megtöltenünk a magunk és a szocialista hazánk felvirágztatásának érdekében, gazdag tartalommal.

Románia történelmének egyik legfontosabb szakasza már megkezdődött. Lépcsőről lépcsőre a családunk előre s első haditettünk az ötéves terv határidő előtti teljesítése lesz. Nem a kimutatások, nem százalékok kedvéért, hanem értünk és azokért, akik utánunk követnek. Fiainkért és lányainkért, akikre a szocialista társadalom feladata hárul. A jövő számunkra, pártunk számára nem az idő egymással szembeállításának elvonatkoztatása, hanem a tudásának, a képzettségének, a tehetségének, az emberek boldogságát jelenti.

VÖRÖS LOBOGÓ

Tettekkel válaszolnak a felhívásra

Megyénk mezőgazdasági termelőszövetkezeteiben, így a caporal-alexai gazdaságban is nemcsak növénytermesztéssel, hanem állattenyésztéssel is foglalkoznak. E két üzemág szinte elválaszthatatlan egymástól és ott, ahol harmonikusan összeegyeztetik tevékenységüket, az eredmények is kielégítőek. Am az állattenyésztés, a több száz jöszág kitarása és főként a hozamok állandó növelése sok utánjárást, türelmet, hozzáértést igényel. A szövetkezet vezetőségét leginkább az állattenyésztés jövedelmezősége foglalkoztatja. Szétnéztek a házuk táján, miként hasznosítsák meglévő erőforrásait annak érdekében, hogy jelenlegi ötéves tervüket határidő előtt valóra váltsák. A létszámgazdálkodással párhuzamosan a törzsház felújítását, a szálláshelyek korszerűsítését, nem utolsósorban pedig a megfelelő takarmányalap biztosítását helyezték figyelmük középpontjába.

Nem akarunk adathalmazok felsorolásába bocsátkozni, de talán éppen ezek illusztrálják legjobban eddigi megvalósításait. Az idei évre szóló szarvasmarha létszámot már most 55 fővel tetézték. Ami a törzsházhoz tartozó, még hetven darab üsző és tehén szükséges idei létszámgazdálkodási tervük teljesítéséhez. Ezeket a céljait tenyésztésből biztosítják. A juhállomány gyarapítását úgy oldják meg, hogy az anyaállatokból mintegy 650 főnél korai fedeztetést alkalmaztak s ezektől még ebben az évben életreus barányokat nyernek.

A különböző állati termékek, tej- és hús előállításához nagymennyiségű takarmány szükséges. A zökkenésmentes ellátás céljából az ősszel vetett és a tavasz folyamán etetésre került zöldtakarmányon kívül folyamatosan biztosították a friss pillangósvirágú eleséget, szénaféléket. Erődöms megemlíteni, hogy a szénákban még tavalyról meglaktarított szénakazlak is sorakoznak, de már melléjük került az idej első és második kaszálásból származó la-

cerna és szarvaskerep. Csupán eddig több mint 500 tonna jó minőségű rostostakarmányt tároltak télire és a harmadik kaszálásból teljes egészében biztosították szükségleteiket. A változatos, tápanyagban gazdag eleség az állati termelés alapja. Ennek tudatában cselekednek a caporal-alexai técs tagjai, vezetői. Nem kevesebb mint 350 vagon lédús takarmány szükségletüket saját termésükből biztosítják. A cukorrépa után járó répaszelet-mennyiségen kívül, 200 hektárba vetettek keltes természetű növényeket, melyeknek kedvezett az időjárás és egységnyi területről 6-8 ezer kilós hozamra számítanak, amit vermekben silózva tárolnak télire. Ezek a közeljövőbeni terveik, de már eddig több mint 1100 tonna lucernát, silókukoricát szecskaztak, raktároztak silógödörökbe. Van takarmányunk, lesz tej is, latogatják mindannyian. Kétségtelen, hogy meglelnék a sajtarok, annál inkább, mert a takarmányalapot nem akármilyen gyenge minőségű, hanem fehérjédús lucerna, lóhere és szarvaskerep képezi. Az állattenyésztés részére szükséges 250 hektár területen kimondottan pillangósvirágú növényeket termesztnek, amit zölden és megszártva szénaként juttatnak a jászolba. Mivel jövő esztendőben növekszik a jó-

SZABÓ GYULA

(Folytatása a VI. oldalon)

Egyik oldal — másik oldal

A Bukarest felé robogó gyors egyik kocsijának folyosóján „összetutottam” Emlei Antallal, a Megyei Kereskedelmi Igazgatóság fő áruszakértőjével. Mint ilyenkor az már lenni szokott, elhangzottak a kérdések:

— Hová, hová s mi járban?

— Bukarestbe, a konzerveleségek szerződésükre.

S ezzel megszületett az ötlet: Nézzük meg, mi a kereskedők véleménye az aradi Relacerea konzervgyár termékeiről?

A bukaresti kereskedelmi liceum homlokzatán — amelynek tornatermében kereskedők és termelők ülnek egymással szemben — ezt olvashatjuk: „A kereskedelem szerenti a termelést.”

Keresem az aradi gyár képviselőit. Szinte levegőt is alig kapnak. A széklet egymásnak adják a különböző megyék élelmiszer-kereskedői. Így hát a fogyasztók érdekelt képviselő kereskedőkhöz fordulok, s az aradi konzervek népszerűségéről érdeklődöm.

— Közel 21 éve vagyunk kuncsaftok. Különbözőbb nézeteltéréseink nem voltak, a minőséggel is elégedettek vagyunk. Meg-

jegyzésünk azért van. A csomagolás nem a legszebb, nem tetszetős. Több gondot kellene erre fordítani, főleg, ami a műanyag csomagolást illeti. Javasolom, hogy bővítsék a választékot. Például az idén egyetlen új termékkel sem jelentkeztek. Ne csak a száza téje zöldbabból, hanem a nagyobb minőségű vajbabból is készítsenek konzerveket. Ezenkívül paprikásleveseket, gulyásleveseket, gombakonzerveket. Még elég sok a száka a zöldbabból — mondta a Temes megyei kereskedelem egyik küldötte.

— Az elmúlt évek tapasztalatai véve alapul, egyáltalán nem vagyunk elégedettek a Relacerea konzervgyárral. Rendszeresen szállít, nem tartja be a grafikonot. Ha objektív okokból nem tudnak eleget tenni a szerződésbe foglaltaknak, akkor a gyártott mennyiséget egyenlő részben osszák el. Bármilyen módosításkor kérjük ki a mi, a megrendelő véleményét is, s ne hozzanak önkényes intézkedést. Ezt azért mondom, mert így mi megpróbáljuk más vállalatok beszerzési a szükséges konzervmennyiséget. Javasolom, hogy a kompót-, dzsem-, zöldségkonzervek tökéletesítésére törekedjenek — mondta a Bihar megyei kereskedelmi szervezetek küldötte.

Nicolae Ceaușescu elvtárs fogadta a Szovjetunió bucurești-i nagykövetét

Augusztus 31-én, csütörtökön Nicolae Ceaușescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke fogadta V. I. Drozgyenkot, a Szovjetunió bucurești-i rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét.

Ez alkalomból elvtársi megbeszélésre került sor.

Nicolae Ceaușescu elvtárs Belgiumba látogat

I. Baudouin király és Fabiola királyné meghívására Nicolae Ceaușescu, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke Elena Ceaușescu elvtársnővel együtt, 1972. október 24 és 26 között hivatalos látogatást tesz Belgiumban.

Paradicsomválogatás a Relacerea konzervgyárban.
(Cancia Marcel felvétele)

— Nagy vonalakban sikerült biztosítani a szükséges konzervmennyiséget, kivéve egyes termékeket mint például a sóslebe eltett szőlőleveleket. Sajnos, nem találtunk termelőt. Az Aradi Konzervgyárral nincs sok problémánk, ha akad is, helyben vagyunk, s könnyen megoldjuk. — mondta Török Árpád, az aradi Alimentara HKSZ küldöttjének tagja.

Ez hát az egyik oldal véleménye. De nézzük, jobban mondva hallgassuk meg, mit mond a másik oldal, a gyártó vállalat.

— Nem helytálló az, hogy nem jelentkeztünk új termékkel, csak az a helyzet, hogy nem akarták megvenni. Néhányat sorolnék fel: gulyás gombával, gulyás káposztával, spárga stb. Jelenleg több mint száz konzervválasztékot gyártunk, s termelésünk 12 év alatt hétszeresre növekedett. De az a helyzet, hogy a kereskedők félnek az új termékektől. Attól tartanak, hogy nem veszik a vásárlók. Megtörténhet, hogy

KOVÁCS SÁNDOR

(Folytatása a III. oldalon)

A 14. játszma

Ebben a játszmában Fischer akkor követett el hibát, amikor Szpasszkij támadott, a világ bajnok viszont akkor, amikor már úgy látszott, hogy megnyeri az összecsapást.

Ime a parti:

VEZÉRCSEL

Fischer—Szpasszkij

1. e4, e6 2. Hf3, d5 3. d4, Hf6 4. Hc3, Fe7 5. Ff4, (Fischer utolsó lépésével kevésbé ismert ösvényre hívja partnerét). 5. —, 0-0 6. e5 c5 7. dc, Hc6 8. cd, (ez a húzás gyengeséget hoz létre a sötét állásban, ugyanakkor lehetőséget nyújt Szpasszkijnak, hogy egyvelten passzív figuráját, a c8

futót is kifejlessze. **Jobb 8. a3).** 8. —, ed: 9. Fe2, Fc5: 10. 0-0, Fe6 11. Bc1, Bc8 12. a3, h6! (Csapdal! Ha most a fehér gyaloggyeréssel próbálkozná, 13. Hd5: útján, akkor 13. —, Vd5: 14. Vd5:, Hd5: 15. Bc5:, Hf4: 16. ef, Hd4! 17. Be5 He2: 18. Be2:, Fc4 kíméletlenül torolná meg „anyagiaságát”). 13. Fg3, Fb6 14. He5, He7 15. Ha4, He4 16. Bc8:, Fc8: 17. Hf3 (Az izolált gyaloggyengeséget akarja még inkább kihangsúlyozni Fischer a cserékkel). 17. —, Fd7 18. Fe5? (Jobb 18. Hb6:) 18. —, Fa4: (Most már egáll!) 19. Va4:, Hc6: 20. Ff4, Vb6 21. Fb5?? (Rendkívüli

súlyos hiba, amelyre a világ bajnok egyszerűen nyerhető végjátékra bonyolíthat le.) 21. Vb2: 22. Fc6:, Hc3! (A nyerő lépés!) 23. Vb4, Vb4: 24. ab, bc 25. Fe5, Hb5 26. Bc1, Bc8 27. Hd4 (az utolsó trükk). 27. —, f6?? (Beleesett! Az megfeszültség miatt a világ bajnok is durván hibázik. Könnyen nyert volna 27. —, Hd4: 28. Fd4:, Kf8!) 28. Ff6: 1, Fd4: 29. Fd4:, Hd4: 30. ed, Bb8 31. Kf1!, Bb4: 32. Bc6:, Bd4: 33. Ba6, Kf7 34. Ba7: 35. Kf6 36. Bd7, h5 36. Ke2, g5 37. Ke3, Be4 38. Kd3, Ke6 39. Bg7 Kf6 40. Bd7, Ke6 és döntetlenre adták.

A 20. játszma az 54. lépésnél döntetlenre végződött. Fischer jelenleg 11,5–8,5 arányban vezet.

Kitűnően szerepeltek az UTA céllövői az ifjúsági bajnokságon

A bukaresti Tunari lőtéren rendezett országos ifjúsági céllövőbajnokságon nagy nagy aradi siker született. Az országos seregszemlén tizenöt klub 204 versenyzője állt lövészpadra, és az UTA céllövői remekül szerepeltek a rangos mezőnyben. A pisztolylövő számokban átütő textilgyári siker született, Popoviciu János edző versenyzői három aranyérmet és egy-egy ezüst- és bronzérmet nyertek, valamint számos jó helyezést értek el, s a nem hivatalos az érmekek alapján összeállított tablazaton is az első helyen végeztek.

Hatvanlövéses gyorspisztolyban az UTA (Bujdei Mihai, Budurisan Mircea és Tugulea Constantin) 1671 körrel nyert bajnokságot. Standard pisztolyban (30+30) is az UTA nyert aranyérmet, a fenti összeállításban, 1673 körrel elérve. A hatvanlövéses sportpisztoly számban a Bukaresti Meta-

lut lett az első, a Csik Gyula, Tugulea, Bujdei összeállítású textilgyári csapatnak (1430 kör) a bronzérem jutott.

Az egyéni számokban is kiválóan szerepeltek a bizony eléggé mostoha körülmények között felkészült textilgyári céllövők. Bujdei Silvia standard pisztoly lővésben megnyerte az ifjúsági lányok bajnokságát, meghozza 559 kört lövel

Röviden

Prágában számos néző előtt barátságos labdarúgó mérkőzést játszott Hollandia és Csehszlovákia válogatottja. A holland játékosok 2-1 (1-0) arányban győztek.

Letartóztatták Luis Manfredit, az argentin labdarúgó bajnokcsapat — a Lorenzo Almagro volt orvosát, aki a doppingolást tiltó törvény ellenére, serkentőszereket szállított a csapat több tagjának.

(Agerpres)

Az aradi Precizia szövetkezet

Independenței utca 24 szám

(a 7-es számú autóbusz vonalon)

ünnepi alkalmakra a fogyasztók megrende-

lésére házhoz szállít töltött szódavizes üvege-

ket.

Megrendeléseket a részleg székhelyén fogadják el naponta 9–12 és 13–18 óra között.

(904)

Alkalmazásban nem lévő lakbérfizetők figyelmébe!

A Helyi Gazdasági és Közigazgatási Bizottság rendelkezésnek megfelelően 1972 szeptember elsejétől azokat a lakbérfizetők figyelmébe, amelyeket nem vonnak le a vállalatok fizetési listáján, a víz, csatornázás, központi fűtés, közvilágítás díjaival együtt közös számlán az IJEA vételezi be. Az 1972 szeptember elsejéig be nem fizetett régebbi ház bérletek továbbra is az ILLA Köztársaság útja 55. szám alatti pénztárába kell befizetni.

A nem lakóterületekért fizetendő díjak továbbra is az ILLA-hoz kell befizetni. (907)

A Bukaresti Fémbe gyűjtő Vállalat

aradi kirendeltsége

Cîmpul Liniștei utca 1

sürgősen alkalmaz

- hat rakodómunkást az aradi kirendeltséghez
- két rakodómunkást az ineni lerakatba
- egy 3. kategóriájú fémválogatót (fémipari képzettséggel) az ineni lerakatba
- egy közúti traktorost
- egy főraktárnokot az ineni lerakatba

Alkalmazási feltételek a 914/1968-as MTH és a 12/1972 törvény értelmében.

Felvilágosítások a kirendeltség központjában és az 1-00-74, 1-07-01 telefonon. (906)

OLVASD ÉS TERJESZD

a Vörös Lobogót!

START

Az életünkről van szó

A közlekedési szabályok a zavarlatlan, balesetmentes közlekedést biztosítják. Ezt viszont csakis ezen szabályok messzemenő betartásával lehet elérni. Noha ezzel mindenki tisztában van, mégis sokan akadnak olyanok, akik kihágásokat követnek el és ezzel kockáztatják saját és mások testi épségét. Egy pillanatnyi figyelmetlenség, egy megdöntött lépés vagy mozdulat balesetet idézhet elő.

A közlekedés általános és helyi problémáiról beszélgettünk a minap Velea Gheorghe alezredessel, a megyei milícia közlekedési osztályának vezetőjével és Rusu Lucian főhadnaggyal, a municípiumi milícia közlekedési osztályának főnökével. Beszélgetésünk fő célja az volt, hogy rávilágítsunk a kihágások és balesetek főbb okaira és azokra az intézkedésekre, melyeket a milícia illetékes szervei hoznak ezek megelőzésére.

— Mit mutatott az első hét hónap baleseti statisztikája és melyek voltak a kiváltó okok?

— Az elmúlt év megfelelő időszakához viszonyítva sajnos, a balesetek száma nem csökkent, sőt egyes hónapokban növekedett — mondotta Velea elvtárs. Ami a balesetek főbb okait illeti, ezek vissza-ve-

zethetők arra, hogy a közlekedési szabályokat sem a járművek vezetői, sem pedig a gyalogosok nem tartják mindig be. Ezt már számtalanszor elmondtuk és csak elismételhetjük most is, de csak akkor vezet eredményhez, ha figyelmeltetéseinket mindenki megszívleli. A megengedettnél nagyobb sebesség, szabálytalan előzések, az előny meg nem adása, a gyalogosok felelőtlensége és gondatlansága, valamint a gépkocsik alkohol hatása alatt történő vezetése voltak a balesetek főbb előidézői. Itt szeretném felhívni a figyelmet arra is, hogy milyen veszélyes a gyermekeket felügyelet nélkül az utcára engedni.

Arra a kérdésünkre, hogy melyek a legfontosabb tennivalók, azt a választ kaptuk, hogy mind a municípiumi, mind a megyei milícia közlekedési szervei a legfontosabb feladatnak a balesetek megelőzését tekintik. A legveszélyesebb útszakaszokon — ilyenek a városban a Dimitrov utca, a Vörös Hadsereg útja, Mikulaka, a viadukt környéke, valamint a megyében az Arad—Nagyvárad és Lipa—Ilteu országutak — rendszeres ellenőrzéseket tartanak; ezenkívül közös ellenőrzéseket végeznek az ITA és ACR szerveivel. Ezek során használják azt a radar szerkezetet is, melynek a segítségével pontosan lemérhető az elhaladó gépkocsik sebessége.

Milyen más tényezőket folytatnak a jobb közlekedés érdekében?

— Félévi megbeszéléseket tartunk a megye gépkocsivezetőivel. Rendszeres műszaki ellenőrzéseket végzünk a vállalatok gépkocsparkjaiban. Közlekedési témájú filmeket vetítünk a mozikban és versenyeiket szervezünk ezzel a témával. Az utcákon képesűségeket állítunk fel, hogy a járókelők okuljanak a balesetekből. Arad megyében 14 ilyen képesűség van, amelyek segítségével szeretnénk felhívni a járókelők figyelmét, a legsűrűbben előforduló esetekre. A pionirtáborokban és az ifjúsági munkatelepeken a helyes közlekedésről tartunk előadásokat, valamint számos más, a biztonságos közlekedést célzó akcióban veszünk részt — felelte Velea elvtárs.

— A kerékpárok városának egyik problémáját rendszerint a közlekedési szabályokkal igencsak hadilábon álló kerékpárosok okozták. Mi a helyzet jelenleg?

— Este, ezek a minden kivilágítás nélküli közlekedő járművek; melyeknek gazdái a legelőnyösebb közlekedési szabályokat sem tartják mindig be, jelentősen megnövelik a balesetveszélyt. Szigorú ellenőrzésük állandó feladatunk — válaszolta Rusu főhadnaggy, amit azzal egészített ki, hogy ismételtén kérték az illetékes kereskedelmi szerveket, hogy kerékpárokat csakis teljes világítási felszereléssel hozzanak forgatomba.

— Nem lehetne valamit tenni annak ér-

dekében, hogy a kerékpárosok megismerjék a közlekedési szabályokat? Gondolunk itt arra, hogy körzetenként vagy vállalatokként közlekedési szabályokat ismertető előadásokat lehetne tartani részükre.

— Az elmúlt évben tartottunk ilyen előadásokat, de az idén nem kerülhetett erre sor, mivel egyszerűen nem jöttek el a kerékpárok gazdái. A vállalatok vezetőitől hatékonyabb segítséget kellene kapjunk ezen a téren — mondotta Velea elvtárs.

A növekvő idegenforgalom is komoly feladatokat jelent az Önök számára, hiszen közismert, hogy az utóbbi időben több súlyos — sőt halálos kimenetelű — balesetet okoztak a külföldi gépkocsik. Milyen intézkedésekre került sor ezen a téren?

— Felállítottunk a határátkelőhelyeken főbb közlekedési szabályokat ismertető táblákat a külföldiek számára. Felelte Velea alezredes. A beutazó külföldi autósoknak öt nyelven írt közlekedési szabályokat ismertetik, melyeket minden gépkocsivezetőnek tisztelőtlenben kell tartani a közlekedés biztonságáért érdeklében.

A beszélgetésből kitűnt, hogy a felelőtlen közlekedés okozta baleseteket egy kis figyelemmel könnyen el lehetne kerülni. Akkor miért nem vagyunk elővigyázatosabbak? Hiszen a balesetek veszélyeztetik az ember legdrágább kincsét, az életét, és mi mégsem vagyunk rá kellőképpen éberek. Pedig ezt elsősorban saját érdeklünk kívánja meg.

L. B.

Gépek és berendezések „fizetett szabadságon”

Amint szaporodnak az ipari objektumok, egyre hatványozottabban gyarapszik az állóalapok és a gépi felszerelések értéke is. Ezért szükséges ez utóbbiakat ésszerűen kihasználni oly módon, hogy hozzájáruljanak a termelés, azaz a termelékenység növekedéséhez, illetve a befektetett összegek minél előbbi visszafizetéséhez. Ezzel párhuzamosan azon kell fáradozni, hogy az inaktív géppark minduntalan csökkenjen, az erkölcsi és fizikai kopással rendelkező berendezések esetleg más gazdasági területen álljanak munkába. Mindezek ellenére municipiumunkban és megyénkben még mindig igen sok gép és berendezés áll kihasználatlanul, emésztve a vállalat, a közösség pénzét.

Pártunk nemrég megtartott Országos Konferenciája behatóan elemezte ezt a kérdést és több hatékony intézkedést fogantatott, melyek a termelőkapacitások intenzív kihasználása, valamint az inaktív géppark újra szétosztása révén a gazdasági tevékenység hatékonyságát célozzák. Határozatba is foglalták, hogy minden vállalatban a dolgozók tanácsa hasson oda, hogy a beruházott összegek kamatozzanak a termelésben. Egyetlen gép, egyetlen berendezés se dolgozzon a tervezett paraméterek alatt, egyetlen perc se múlték el munka nélkül, hangsúlyozta Nicolae Ceaușescu elvtárs, pártunk főtitkára, amikor ezekről a kérdésekről beszélt.

Annak ellenére, hogy, mint mondtuk, az aradi iparvállalatokban még mindig léteznek olyan gépek és aggregátok, amelyek kihasználatlanul állnak, ezek száma az elmúlt esztendő hasonló időszakához viszonyítva csökkent. A Faipari Kombinátban például még tavaly 2 millió lej értékű géppark állt kihasználatlanul,

idén ennek értéke 145 ezer lejre csökkent. Behatóan foglalkoztak ezzel a kérdéssel az Aradi Textilüzemekben is. Az év elején észlelt 7 millió lej értékű inaktív gépi berendezések értéke augusztusban 70 ezer lejre apadt.

Még mindig sok gép áll kihasználatlanul a Szerszámgépgyárban, a Vagongyárban, a Progresul helyiipari vállalatban, a Libertatea, Mureșul és más vállalatokban. Esztergagadok marógépek, szárítóberendezések és más aggregátok estek ki a technológiai folyamatból, újraszétosztásukról azonban még nem gondoskodtak.

Jó gazdának bizonyulnak az IAMMBA, az Arădeanca, az Ineu és Chișineu Criș-i helyiipari vállalatok dolgozói. Az említett gazdasági egységekben immár egyetlen gép sem vesztegel.

Iparvállalataink előtt öt éves tervünk elkövetkező esztendeiben sokrétű feladatok állnak. Köztudott, hogy minden közösség vállalta, a nagyfolyósságú célkitűzés határidő előtti valóra váltását. Ehhez azonban, mint azt a párt Országos Konferenciáján is hangsúlyozták feltétlenül javítani kell gazdasági tevékenységünket minden ágazatban. Főleg az anyagi ráfordítások csökkentésére kell összpontosítani a figyelmet. Az említett inaktív gépekért és berendezésekért viszont mint köztudott teljes amortizációs összegeket kell fizetni. Ezért kell minél előbb meggátolni azt, hogy a gépek továbbra is „fizetett szabadságon pihenjenek”.

SIRBU DUMITRU,

a Beruházási Bank felügyelője

Egyik oldal — másik oldal

(Folytatás az 1. oldalról)

valójában nem keresik. De kérdem én, miért? Azért, mert nem ismerik. A kereskedelem hogyan, s milyen mértékben reklámoz egy-egy új terméket? Sehogy. A vásárlónak kell felfedeznie azt, s annak tulajdonságait, mert a kereskedelem édesvesztet tesz ez irányban. Csak olyan termékeket akarnak, amelyeket minden nehézség, reklám nélkül eladnak. Fordítsanak nagyobb gondot a reklámra! Ugyan hány-szor jöttek hozzánk érdeklődni, van-e új termékünk s azt milyen formában népszerűsítjük? Egyszer sem. Ami a szállítást illeti, igazuk van és nincs igazuk. Megtörténik, hogy kiesés van vagy nem ritmikus aállítás. Ennek objektív okai le-

hetnek. De ha mi termelünk, nem tartjuk az árut rakláron. Azonnal szállítjuk. Ami a csomagolást illeti, ezen a területen teljes mértékben igazuk van. Nem a legszebbek és nem minden esetben szemléletesek az áruk képeik. Mi eddig is, s a jövőben is arra törekszünk, hogy a csomagolást szebbé, tetszetősebbé tegyük, s az elérje a világszínvonalat — mondta Fock Lajos, a Refacerea konzervgyár főmérnöke.

Egyik oldal, másik oldal. A hibákat, hiányosságokat egymásra hárítják, s egymást vádolják, és ennek persze csak a vásárlók látják a kárát. Nem lehetne jobban összehangolni a két egység tevékenységét? De igen! Egy kis akarat, rugalmassággal, ötlettel el lehetne hárítani a hibákat.

Milyen egy 330 megawattos turbóaggregát? Tiberiu Grecu mérnök, a București-i Nehézgépgyár vezérigazgatója röviden így jellemezte: a legbonyolultabb román ipari gyártmány. Ehhez persze még hozzá lehetne tenni, hogy több villamos energiát szolgáltat majd, mint az argeși vízierőmű.

A hatalmas acékolósszus itt született ebben az épületben, amely csaknem tíz hektáron terül el. A fantázia és az ellentétek birodalmában járunk. A hatalmas, dőzsvő gyár a maga nemében egyedülálló a kontinensen, és világszerte sincs sok hozzá hasonló. A termelési folyamat az acélgyártással kezdődik, és magas műszaki színvonalú, óriási aggregátok összeszerelésével ér véget.

Természetes, hogy egy ilyen egység csak unikum lehet a nemzetgazdaságban. Valóban az. Ekszerfinomságú, óramű pontosságú kolosszusokat gyárt. A teljes gyártási ciklus sok alkotó gondolkodást, műszaki szakavatottságot foglal magában. Minden alkatrész a maximális hatékonyság jegyében születik. Az acélmű évi 120 ezer tonna kapacitását, 50 tonnás elektrokemencéi világszínvonalúak, a présokcs-műhelyben egyebek között 6000 tonnás sajtoló, nagy kapacitású futódaruk, hémleleles ház nagyságú hőkezelő kimenékek vannak.

A gyártmányok magas műszaki színvonalát persze nemcsak kiváló felszereléséből adódik, hanem a modern gyártási eljárásokból is. A București-i gyár az egyetlen a kontinensen, ahol az óriásberendezések acéltéstét kisebb alkatrészekből, hegesztéssel szerelik össze. Igazi forradalmi eljárás ez a technika e területén. Újdonság az aeroszolos hőkezelő eljárás is. S mindehhez még hozzá kell számítani a gépeket, a berendezéseket, amelyek leg-

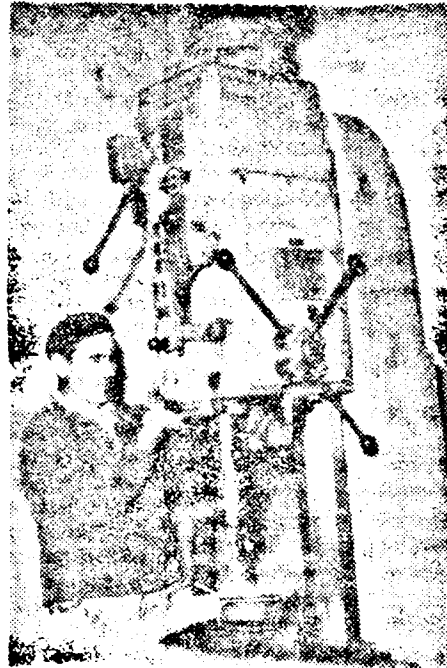
ből adódik, hanem a modern gyártási eljárásokból is. A București-i gyár az egyetlen a kontinensen, ahol az óriásberendezések acéltéstét kisebb alkatrészekből, hegesztéssel szerelik össze. Igazi forradalmi eljárás ez a technika e területén. Újdonság az aeroszolos hőkezelő eljárás is. S mindehhez még hozzá kell számítani a gépeket, a berendezéseket, amelyek leg-

Turbóaggregát — 330 000 alkatrészből

nagyobbrészt prototípusok, s még hosszú ideig nem fenyegeti őket erkölcsi kopás. Az óriás szerszámgépek mellett parányi elektronikus szerkezetek vigyázzák az izzó acéltömeget, a megmunkálás alatt álló alkatrészeket, tájékoztatják az irányításról. A gyárban a műszaki igényesség csúcsa kétségkívül a kiegyensúlyozó alagútberendezés, amely világviszonylatban is a legnagyobb. A két méter vastag falak között 30–40 tonnás rotorok kerülnek, csaknem abszolút vákuumban, az ideális egyensúlypont közelében centrálják őket, hajszálpontossággal.

Felkészültek a téli idősakra

A vasúti szállításra nagyon fontos feladatokat hárulnak. Az áruszállítás zökkenésmentes lebonyolításával hatékonyan segíti a gazdasági egységeket, az ötéves terv határidő előtti teljesítésében. A nyersanyagok, késztermékek ütemes szállításának biztosítása bizony nem tartozik a könnyű feladatok közé. S ha ehhez még hozzáteszszük az utasszállítással járó gondokat is, akkor teljes és hiteles képet kapunk a vasúti dolgozók erőfeszítéseiről.

Gal Nicolae brigádvezető, a CFR aradi vagonkarbantartó részlegének élenjáró dolgozója munkahelyén.

A CFR aradi vagonkarbantartó részlegének dolgozói tisztában vannak a rájuk háruló felelősséggel. Ezt tükrözi tevékenységük. Az elért eredményekről Ana Stefan kommunista, a villanyszerelő csoport vezetője, aki egyben a szakszervezeti bizottság elnökhelyettese is, tájékoztató bennünket.

A CFR aradi vagonkarbantartó részlegének munkaközössége értékes vállalkozással tett a javítási munkálatok eredményességének növelésére. Vállalták, hogy naponta egy tehervagon kijavítását végzik el, illetve felül. Júliusban 50 teher- és 13 személyvagonot javítottak meg előirányzatotul. Másik felajánlásukat, amelynek értelmében havonta öt tehervagon javítását végzik el megtakarított anyagokból, szintén sikeresen teljesítették.

— Ki szeretném itt említeni Gal Nicolae brigádvezető példamutató munkáját a karbantartó műhelyből, valamint Tripa Gheorghe szerelő-lakatos tevékenységét, akik már hosszabb ideje az élenjárók közé tartoznak. Az augusztusi eredményekről véglegesen csak a hónapzárás után tudok mondani, de a mérleg már most is pozitív és így minden reményünk megvan arra, hogy ezt a hónapot is sikeresen zárjuk.

— Közeledünk a nyár végéhez. Nem sokára beköszöntenek majd a hideg őszi és téli napok. Mit tesznek annak érdekében, hogy a zimankós idő beállta ne érje váratlanul, felkészületlenül önöket?

— Annak a gazdának példájára, aki nyáron készíti a szánt, mi is idejében felkészülünk a téli idősakra. Augusztus 28-ra tervezett határidő helyett már 18-án befejeztük az aradi vagonparkhoz tartozó 132 személyvagon előkészítését a télre.

Miben állt ez a felkészítés?

— Elsősorban abban, hogy ellenőriztük az elektromos és fűtőberendezéseket, kipróbáltuk ezeket és elvégeztük a szükséges javításokat, hogy kifogástalanul működjenek akkor, amikor erre szükség lesz. Ezt ugyanakkor a biztonságos közlekedés érdekében is megkívánja.

— Kik tűntek ki ezekben a munkálatokban?

— Elsősorban a kommunista Cuiedan Iacob munkacsapata ért el szép eredményeket. Felelősségteljes munkájáért dicsőretet érdemel Uno Ioan, Grosu Vasile, Purdan Petru, ezenkívül Mariș Petru a villanyszerelő csoportjából, akik nagymértékben hozzájárultak a szép eredmények eléréséhez.

— Még egy értékes megvalósításunkról szeretnék említést tenni. Befejeztük a harmadik üzemanyagtartály felszerelését. Ennek azért van nagy jelentősége, mivel ezáltal a téli hónapokban a személyvagonok fűtéséhez az eddigi kétféle helyett most már három üzemanyagtartály áll a rendelkezésre. Nem szeretnénk ezen a télen hidegre panaszgató utasokkal találkozni a vonatfülkékben.

Mi sem szeretnénk dideregni!

IESZAY BELA

19 tökéletesített acélfajta

A vajdahunyadi kohászati kombinát az idén 19 tökéletesített acélfajta gyártását kezdte meg.

A kohások kitartóan törekedtek arra, hogy a megrendelő gyáraknak nagyobb mennyiségű kiváló minőségű fémeket adjanak, s ennek eredményeként 50 százalékkal növelték a minőségi és ötvözött acé-

lok részarányát az idén előállított fém-mennyiségben, határidő előtt teljesítve 1973-ra kitűzött vállalásukat. Ev eleje óta a kombinát Martin- és villamoskemencékben dolgozó munkások, technikusok és mérnökök terven felül annyi ötvözött acélt állítottak elő, amely elegendő lenne több mint 1400 tehervagonszerű gyártáshoz.

Az esztergályozás is művészet a gyárban. Nézzük meg közelebbről a 330 ezer alkatrészt egyike. Rotor, hatalmas csévéhez hasonló fémtengely. Súlya nem kevesebb, mint 30 tonna. Hatalmas daru szállítja az öntődeből az esztergályozó részlegre, hogy végleges formát kapjon. Esztergályozni kell minden hasonló alkatrészt, még a legkisebb csavart is. De míg

gályoshoz, talán inkább pilótának nézne az ember. Az emberi agy elektronikus agyat vezérel. A gép lámpaszemei barátságosan csillognak, karjai engedelmesen forgatják a hatalmas alkatrészt.

Nemcsak a gépek unikumok, hanem a gyártmányok is. Itt tulajdonképpen nincs sorozatgyártás. A legnagyobb sorozat sem haladja meg a négy példányt. Minden alkatrészt külön tervezést, külön technológiai folyamatot, külön szellemi befektetést igényel.

Itt, a București-i Nehézgépgyárban született meg a vaskapui vízierőmű számos berendezése, jónéhány hatalmas fogaskerék, 32 tonnás rotor, 29 tonnás nehézgépalaktrész, háromtonnás matricablokk stb. stb. S kik a megrendelők? A București-i 23 August és Grivița Rosie, a brassói Tractorul, a resicai és a kaláni gépgyár, a lotruai erőmű, nemkülönben pedig a franciaországi Citroen, a nyugat-német AEG-Telefunken és DEMAG-SACK jónéhány svéd, olasz és más külföldi cég.

Az egész gyár óramű pontossággal dolgozik, a minőség valamennyi alkalmazott állandó gondja és törekvése. Most 330 megawattos turbóaggregátok készülnek de néhány éven belül 600 megawattosokat gyártanak majd. Az öt éves terv folyamán terven felül is előállítanak egy 330 megawattos gépcsoportot.

GH. BRĂTESCU

Egy évszázada történt

1872-ben készített első esetben Aradon mesterséges szájpaddalást vulkanitból dr. Máté bécsi fogorvos. A szájpaddalás egy szentannai lány számára készült és „csinos és könnyen viselhető volt” — írja az egykori krónikás.

Aradon ebben az évben rendezték meg az első gyorsírási tanfolyamot, mely egy hónapig tartott. Résztvevői állami tisztviselők voltak, hiszen a gyorsírás akkor már „a modern kor egyik követelménye volt”.

Egyre ismertebbé vált a petróleum használata. A vasútnál rájöttek arra, hogy jobban világít, mint a szurokfáklya. A korabeli aradi lapok nagyban hirdelik az elsőrendű minőségű „valódi” petróleumot.

Nagy érdeklődést keltett Aradon az első ízben bemutatott kazlakó gép.

Egy évszázada annak, hogy Győrön a szüret alkalmából borversenyyel egybekötött kiállítást rendeztek. Az első díjat a ménesi vörös bor nyerte. A kiállítás részt vevő legrégibb bor 1836. évi termés volt. Úgysszintén a versenyen és a kiállításon mutatták be Győrön a szőlőkapáló gépet.

1872-ben fejezték be a ligeti tó és környékének rendezését. Ugyancsak ekkor nyitották meg a városligettől az állomásig vezető utat is. Ezt az utat jelenleg korszerűsítik.

Gyűjtötte SÍRBUJ IOSIF

Különféle

Csaknem 4000 év után

Az Eufrátesz völgyében, Irakban rövidesen felépül az első korszerű csillagvizsgáló. Mintegy 2000 éves időszámításunk előtt ugyancsak, a híres Babilonban működött az ókor és az emberiség első csillagvizsgálója.

Az operett előnyben

A francia nézők továbbra is kitartanak az operett mellett és nem nagyon szeretik a musicalokat. Lopez Gipsy című operettje a párizsi Chatelet színházban három hónap alatt 450 000 frank bevételt hozott. Ezzel szemben az operett előtt játszott W című musical előadásával a színház 200 ezer frankot veszített.

Jó lesz szietni

Egyes nyugati utazási irodák új reklámfogáshoz folyamodnak. Az Olaszország meglátogatását hirdető plakátokon a következő felirat olvasható: „Jó lesz mielőbb meglátogatni Olaszországot, amíg még meglesznek a műkincsek”. A plakát arra céloz, hogy az utóbbi három évben 4000 műtárgyat loptak el az olasz múzeumokból és magángyűjteményekből. Nagy károkat okoznak azok a látogatók is, akik a szobrokból letörnek egy darabot, hogy emlékül magukkal vigyék, vagy ráírják nevüket a freskókra. E vandál cselekedetek egy milliárd líra kárt okoznak naponta Olaszországnak.

Szerpentin a Békás szorosban.

Büntények és igazságszolgáltatás a XVIII. században

A XVIII. században Aradon, az igazságszolgáltatás a Vármegye kezében volt. A korabeli okiratok Arad város akkori társadalmi életének a kapcsán, olyan állapotokról számolnak be, amelyek telve vannak büntényekkel, de elrettentő büntetésekkel is.

„Tolvajok és rablógyilkosok tanja volt e vidék és a durva erkölcs, a legszigorúbb eljárásokkal sikerült csak némileg rendezettebbé és türethetőbb állapotra változtatni” — állapította meg egy korabeli leírás.

Volt olyan év, amikor a több száz rablás-tolvajlás mellett 70-80 gyilkosságot is elkövettek Arad megyében.

A vármegyei bíróság több évtizednyi ügyiratanyagából idézzük fel egynehány súlyos bűncselekményt és az ezekért kiszabott büntetést, amelyeket jellemző közepkori módszerekkel hajtottak végre...

1766 szeptember 25. Egy simándi asszonyt és két lányát, akiket férj és apagyilkosságot tartóztatott le a megye börtönéből lakóhelyükre szállítottak, hogy a

büntett helyén bűnhődjenek. „A lányok 100-100 botlúttal bűnhődtek” atyjuk háza előtt, anyjuk pedig lefejeztetett és fejét a borzasztó cselekedettől való visszariadást céljából, magas póznára tűzték. Napnyugta után eltemették.”

— 1774 május 13-án az Arad megyei igazságszolgáltatás hét gyilkosra róta ki szörnyű büntetését. Három napig kínzópadon sajnálgatták őket, utána pedig kettőt lefejezték, kettőt karóba húztak, három pedig kerékbe törték. Az ítéleteket a vármegye hóhéra hajtotta végre.

— 1778 július 23-án egy aradi polgár fölött, lopás miatt mondott ítéletet a megyeház bírósága. Bár vétké nem tartozott a legnagyobbak közé, mégis kötélt általi halálra ítélték.

— 1781 július 17-én egy császári katonát, tolvajlás miatt, hatszor 150, azaz 900 farútre ítélték, amelyet hat napon keresztül bikacsokkal hajtottak végre.

— 1797 július 3-án, egy előkelő úriasszonyt cselédjével együtt elkövetett férfigyilkosságot íte-

A múlt század utolsó évtizedében a katódsugarak felfedezése felkeltette a fizikusok érdeklődését a katódsugárcsővekben történő jelenségek tanulmányozása iránt. Különböző kísérleteket, méréseket végeztek különböző ritkított gázokra alkalmazva, különböző nyomáson és más-más feszültségek mellett. A hosszú, kitartó kísérletezéseknek legtöbbször meg is volt a várt eredménye. Sőt, nem egyszer — és ez igen gyakori a fizikakutatásban — meglepő, nemvárt jelenségekkel találta szembe magát a kutatók. Így járt 1895 novemberében WILHELM CONRAD RÖNTGEN, német fizikus is. Röntgen véletlenül katódsugárcső mellett hagyott az asztalon egy fluoreszkáló lemezt. Amikor a csővön elektromos áram haladt át, a fluoreszkáló lemez erős fény jelenséget mutatott. Ekkor Röntgen letakarta a lemezt egy fekete papírlappal, de az erős fény ezen keresztül is jól látható maradt. Amikor azonban egy fémlappal fedte be a fluoreszkáló lemezt, a fényjelenség megszűnt. Talán nem is gondolja akkor Röntgen, hogy milyen óriási gyakorlati jelentőségű felfedezés birtokába jutott. Felfedezett egy olyan különleges tulajdonságokkal rendelkező sugárzást, mely áthatol olyan anyagokon, amelyekről a közönséges fény sugar visszaverődik. Ezt a titokzatos sugárzást Röntgen X-SUGAR-nak nevezte el. Ma szinte természetesnek tűnik mindenkinek, hogy amikor Röntgen-felvételt megyünk készíteni a poliklinikára, az orvos egy gombnyomásra bepillanthat a bőrünk alá, egy készülék képernyőjén jól láthatja belső szerveink működését. A múlt század végén azonban világgrázó szennyezés számított az a fényképfelvétel, amelyet Röntgen a felesége kezéről készített; a képen tisztán látszottak a kéz csontjai.

Az X-sugarak természetét ku-

A constantai egyesített kórházban létrehozták az első dobogóai nukleáris gyógyászati szolgálatot, ahol radioaktív izotópokat alkalmaznak a diagnózis megállapítására és a gyógykezelésre. A korszerű berendezés lehetővé teszi a diagnózis automatikus és biztos meghatározását. Az új szolgálat az önköltségi kezelekhez szükséges berendezésekkel is fel van szerelve.

A röntgensugárzás

talva Röntgen rájött, hogy a katódból kiinduló elektronnyaláb valamilyen akadályba (a cső túlsó falába vagy egy fémlapra) kell hogy ütközzön ahhoz, hogy X-sugárzás keletkezzen. A katódsugarakat alkotó, nagy sebességű elektronok hatalmas mozgási energiával rendelkeznek. Ütközéskor az elektronok leadják ezt a mozgási energiát elektromágneses hullámok formájában. Ezeknek

Fizikába-kukkantó

rendkívül kicsi a hullámhosszuk. Az elektromágneses színekben az X-sugárzást a hosszuhullámú oldalon az ultrahullámú sugárzás, a rövidhullámú oldalon pedig a gamma-sugárzás határolja.

A röntgensugárzásnak hatalmas alkalmazási területe van. Közégen való áthaladásakor erőssége gyengül, de sokkal kisebb mértékben, mint a természetes fényé. Ezért alkalmazzák sikeresen az orvosi diagnosztikában és a

roncsolásmentes anyagvizsgálatban (— röntgendefektoszkópia). Különböző alkatrészek, gyártmányok belső szerkezetének minőségi ellenőrzése könnyen elvégezhető röntgensugárzás által vetett árnyékek segítségével. A röntgendefektoszkópia azon a jelenségen alapszik, hogy a hibás tartományok másképpen nyelnek el a röntgensugárzást, mint a hibátlanok. Ezzel az eljárással kimutathatók, például, különböző öntött alkatrészek üregei, eldugulások repedések; hegesztések repedései, szegrecselések hibái stb.

A röntgendifrakciós topográfia kristályok szerkezeti hibáinak megállapítására szolgáló eljárás. Fő előnye, hogy nem csak a kristály felületéről ad képet, hanem a hibák térbeli elhelyezkedését is kimutatja.

Röntgensugárzás következtében egyes anyagok lumineszkálnak, a fényérzékeny lemez megfeketedik, számos anyag elektromos vezetőképessége megnő. Bizonyos esetekben az X-sugárzás hatására kémiai és biológiai folyamatok indulnak meg.

JUHÁSZ REKA

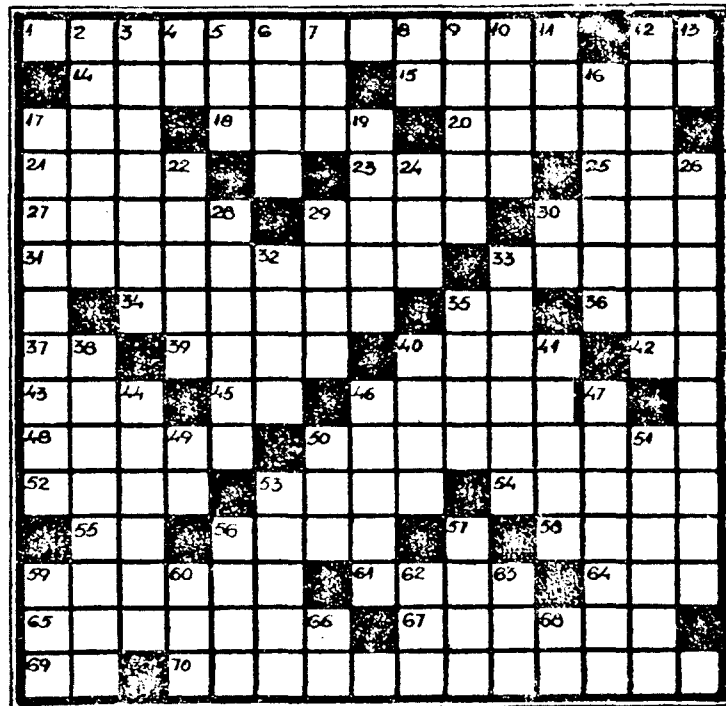
Egy kis zoológia

VÍZSZINTES: 1. A Szahara jellemző állata (Lynx caracal). 12. Rangjelző. 14. Fontos termény. 15. Besorozott — románul. 17. Hímállat. 18. A búzával igénytelen gazdagsági növény. 20. Berlini nagybácsi. 21. Használt — románul. 23. A török abécé hatodik betűje, Gárdonyi Láthatatlan ember című regényében a hősnő neve. 25. Nem lát. 27. Valakit udvariatlanul kitesz. 29. Temesvárig hajózható folyó, a Tiszaába ömlik. 30. Melle ellentéte. 31. Többször folyamatosan áttekinti a kerítést. 33. Sajóvidéki néprajzi csoport, Mikszáth regényeiben sok szerepel közülük. 34. A szelídgesztenye olasz eredetű elnevezése. 35. Részvényláráság román rövidítése. 36. OZÉ. 37. Indíték. 39. Jelzés. 40. Láb része. 42. Francia arany. 43. Vitriol. 45. ZL. 46. Öreg. 48. Bányai bányaváros. 50. Ezt tette a foga fehérjével. 52. Tej-melléktermék. 53. Kelet-madagaszkári.... feketefeji.... (Lemur variegatus és Lemur fulvus), két afrikai állatfajta. 54. Hegység a Szovjetunió és Mongólia határan. 55. Félgyüva. 56. Kétszeres tiloszó. 58. Kikötőtű. 59. Zsirban kisültött tésztát. 61. Fari ikerszáva. 64. Kétszer ötven és ezer, római számokkal. 65. Unnepélyes pillanat egy házaspár életében. 67. Mint a vízsz. 14. 68. JZ. 70.

Ó a híres Hippopotamus amphibius.

FÜGGŐLEGES: 2. Helyre tesz valamit. 3. Megkapartam a körmümmel, régiesen. 4. Abécé kezdete. 5. Dinom-danom disznóölés. 6. Pozitív töltésű elektród. 7. Aljas. 8. Röviden hív. 9. Alumínium-iparáról híres helység Közép-Európában. 10. Hamveder. 11. Ilyen szó a panasza. 12. Büfé. 13. Felutazni kevesebb. 16. Cipőtalp lehet ilyen, ha a cipő ócska. 17. Délkelet Afrikában honos madár (Helotarsus e-caudatus). 19. Vajda. 22. Egyszerű vizuálkalmatosság. 24. Az úrból jövő. 26. Érdekes kelet-afrikai állat (Cercopithecus diana). 28. Másik neve: fehértárszós majom, Mocambique és Tanzánia területén élő állat (Colobus caudatus). 29. A szobában. 30. Feltételes köztűsző. 32. Lány hangszor. 33. Díszes épület. 35. Római lábbeli. 38. Erősen kikészített színes szövet. 40. Kis Tamás. 41. Zsoltár — románul. 44. Sportolunk. 46. Mag teszt. 47. Szekrényt átköltöztetni. 49. Angol tagadás. 50. Vaddisznó himje. 51. „Ezzel” viszik be a sültet. 53. Szelektúra vág. 56. Károly, neves kabarészínművész. 57. Súlyos — románul. 59. Nyakon ül. 60. Mazol. 62. Leánynev. 63. Kis Ibolya. 66. Súly eleje. 68. Amerikai gyermekfilm címe.

KERESZTES ZOITÁN

Egy hónap selejt nélkül

Július 14-én munkaköltséget tartott az aradi mezőgazdasági gépgyár KISZ-bizottsága, az üzemi szervezetek titkárainak jelenlétében. Arról folyt a vita, hogyan lehetne még aktívabban bevonni a fiatalokat az egész munkaközösség erőfeszítéseibe, a tervfeladatok túlszárnyalásáért folyó küzdelembe. Egyszer felszólalt egy fiatalasszony, Schragner Petronela, a javító részleg titkára.

„Rendkívüli fiúk”

A javító részleg KISZ-titkára egyáltalán nem fukarkodik a dícsérettel, ha „fiúiról” van szó. (Nem firtaltam, miért is választottak nőt a szervezet élére itt, ahol alig van lány, de bizonyára ennek is megvan a maga története). Kérdezzük inkább arról, hogy miben is látja a fiúk rendkívülségét? Van-e valamilyen kézenfekvő magyarázat arra, hogy az a bizonyos felhívás, ami egy sokat ígérő mozgalmat indított meg, éppen itt, ezen a részlegen született?

Vegyük sorjába. A titkár szerint itt nem kellett még gyűlést elhalasztani hiányzások miatt, nincs morgás még akkor sem, ha későn hirdetik ki az önkéntes munkát, elsőek ezek a srácok. ha kirándulást hirdetnek — egyszerűen „nagyon fejlett a kollektívitas szelleme”. (Nem volt pedig mindig így, jól emlékszik még a 2-3 év előtti helyzetre).

S ha valaki azt mondja erre: szép, szép, de még ebben sincs rendkívülség, akkor Petronela előveszi a tervtúlteljesítések százon felüli százalékeit, az egyetlen igazolatlan hiányzást jelölő jelenléti naplót, a munkaközösség fiatal tagjait összekötő barátság emlegetését...

(„Hogy volt azzal az egy igazolatlan hiánnyal is... Úgy látszik, mindenütt kell lennie egy fekete báránynak. Azt a fiút ide-oda dobálták, a különböző munkahelyeken igyekeztek szabadulni tőle, egyik igazolatlan hiányzást a másikra gyűjtötte. Amikor már-már a munkaszünet felbontásának veszélye fenyegette, az ifjúsági szervezet tagjai azt

mondták: ráteszik a kezüket. Alldóan figyelték ezentúl, mit csinál, hova megy, ügyeltek arra, hogy egyfolytában legyen munkája. Egyszerűen lehetetlenné tették számára a hosszú fél órára való eltűnést, mint azelőtt. Dicsérték, ha valamit jól megcsinált. Tűzés lenne most már kitűnő vagy akárcsak jó munkának is minősíteni, de állítottam: a munkatársi törődés, a fiúkban lévő jó érzés, a segíteni akarás megtette a magáét. Az igazolatlan hiányzás is szerintem valamilyen félreértésen alapult, mert bizonyos, hogy a fiú akkor az orvosnál volt.”)

A közösség nem vetette ki magából a selejtet, igyekezett saját ízlése szerint átgűrni és úgy érzem, igaza volt.

★

Ezzel nagyjából a második kérdésre is választ kaptunk. A javító részlegen működik az üzemi első ifjúsági brigádja, igen szép eredményekkel. A részlegvezető nemcsak szigorú, energikus tud lenni, de törődik is a fiatalokkal. Természetesen érzi mindenki: az a felhívás csak innen indulhatott el. Páusan Constantin 29 éves lakatos, az üzemi KISZ-bizottság tagja ezt így fogalmazza: Ebből az országzerte folyó nagy-szerű építési folyamatból nekünk is ki kell vennünk részünket. Nálunk, szervezetünkben vannak a legjobb KISZ-tagok. Mi kell tehát megadjuk a hangot.

...Véget értek a cigarettaszünetnyi beszélgetések. Morusca Mircea, Tolea Ioan, Sopot Damian, Coleneac Octavian kezében feszítszen a hegesztő láng, táncolni kezd a szerszám.

Új hónap kezdődött, s a verseny folytatódik.

Újabb felvételi versenyvizsga a vegyipari szakiskolába

Ezúton is felhívjuk az érdeklődők figyelmét, hogy az aradi vegyipari szakiskolában (Arad, Udrea utca 22 szám, Podgoria negyed, 5-ös számú Liceum) szeptember 7-én és 8-án újabb fel-

vételi versenyvizsgákra kerül sor az alábbi szakmákban: karbantartó és javító villanyszerelő, esztétai (erre a szakmára csak 10 osztályt végeztek jelentkezhetnek), vegyipari géplakatos, hegesztő, közszerész stb.

LACSÁN ANNAVAL az írásbeli után találkoztam az egyetemi étkezdében. Tavalyi érettségizett, akkor nem sikerült a felvételi.

— 8,25-re írásbeliztem — újságotla leplezetlen örömmel. — A legjobbak között vagyok. Csak nehogy eltöljem a szóbelit.

— 9,92-es átlaggal, elsőnek jutottam be a temesvári állatorvosi fakultásra.

— Ez neked nem elég „különös” újság?

— Kicsi korom óta készülök erre a pályára. Több ezer példányt, mókust és egyéb csodabogarat boncoltam nyugtázam szét, míg eljutottam az egyetem kapujáig. El sem tudtam képzelni, hogy ne jussak be. De azért nagyképcség lenné, ha azt mondanám, hogy nem izgultam. Az eredményhirdetésig bizony kivirágzott a répa a zsembemben.

Kevesek hobbyja a mókuszadás, az azonban igen valószínű, hogy a sikeresen felvételizett fiatalokkal madarat lehetne fogatni ezekben a hetekben. S nem is csoda. Az egyetemi felvételi vizsga évről évre nehezebb próbára teszi a fiatalokat. Csak a legjobbak a legrátermettebbek bírják a versenyt. Sokszor több százán konkurrálnak néhány tíz helyre.

Kolozsváron a pszichológián 8-an voltak egy helyre.

den álma az volt, hogy egyetemista csapatban játszon s egyszer tornatanárnő legyen. A tavalyi balsiker után, idén újra megostromolta a Kolozsvári Testnevelési Főiskolát.

— Másodiknak jutottam be. És felvettek az egyetem B osztályú kosárlabda csapatába is.

— Szerencséd volt?

— Azt nem mondhatnám. De tudtam a nyelvtant — tavaly emiatt zúgtam el.

Ketten jutottak még be rajta kívül román-magyarra az aradiak közül.

Találomra választottam ki néhány fiatalot az idei felvételizők közül. Sokkal többen értek el szép eredményt, s többen álltak ki vesztésen is a versenyből. Az ifjú golyáknak — és tanáraiknak — csak gratulálhatunk, s kívánjuk, állják meg helyüket a továbbiakban is.

Nem igaz az, hogy szerencse nélkül nem lehet bejutni. A balszerencse azonban sokszor végetre vezethet. Így K. G. esetében is. A Bukaresti Testnevelési Főiskolán próbálkozott. Egy éve teljes gőzzel gúrta az anatómiát, naponta járt edzésekre, kitűnő erőben érkezett a fővárosba. Az első gyakorlati próba után ostoba véletlen folytán kibicsaklott a bokája. Alig tudott kísértikálni az állomásra.

Az első lépések

Nemcsak kisgyermekokről — életük adott pillanatában ifjakról is elmondhatjuk: most teszik meg első lépéseiket.

A December 30 textilüzemekben ezekben a napokban számos szakiskolát végzett ifjú állt munkába különböző részlegeken. Oket kérdeztük első benyomásaikról.

— Nagyon bizonytalanul kezdtem első munkanapom — hallottuk Tolea Maria fiatal fononótól — és gondolom, kollégaim is ugyanezt mondhatják. Ilyenkor az ember eleséstől félt kisgyermeknek érzi magát. Már előbb sokat gondoltam arra, hogyan fog lefolyni az első munkanap, a legelső hét.

— Na és hogyan telt?

— Nem mondtam, hogy rossz, de azt sem, hogy jól. Csak most jöttem rá, milyen óriási különbség van a gyárkornak és a munkás között. Mint gyakornok, felügyelet alatt dolgoztam, s ha nagyon szakadtak a szálak, számíthattam a segítségre. Most minden rám maradt. Az első napokban ideges voltam, izgultam, nehogy rossz minőségű fonalat termeljek, ide-oda kapkodtam. Néha elkelt volna egy kis segítség, egy biztató szó, de sajnos, nem kaptam meg. Az idősebb munkások mind csak azt mondogatták: iskolát végeztél, kell tudnod dolgozni.

— Ugyanezt tapasztaltam, — így Nádásan Viorica. — Nekem Ardelean Elena KISZ-istával volt szerencsém. Mellette dolgozott és segített is, amikor szükségem volt rá.

Kenyeres Erzsébet más munkahelyen dolgozik, más munkát végez. „Eleinte, ha valamit rosszul csináltam, megdorgáltak. Rosszul esett. Most jöttem rá, mennyire hasznomra vált. Ezek után igyekszem figyelmesebb lenni”.

A lányok alig pár hete dolgoznak a fonodában, de a kezdeti nehézségek ellenére legtöbbjük már is elismerést vívott ki. Mesterük, Musca Gheorghe — aki egyben a váltás pártszervezetének titkára is — csak jól mond róluk. „Jól esik látnom és mások tudatába is szeretném bevinni: van akarat ezekben a lányokban. Még nem tudnak úgy dolgozni, mint egy néhány éves gyakorlattal bíró munkás, de ezt nem is lehet elvárni tőlük. Biztos vagyok abban, hogy néhány év után ők u-

gyanolyan jól fognak dolgozni”.

Még van a textilüzemekben olyan fiatal, aki annak ellenére, hogy pár hónapja dolgozik, mégsem teljesíti munkatervét. A most munkába állt néhány fiatal lánytól hallottakon gondolkodva, önkéntelenül felvetődik a kérdés: vajon nem azért maradnak le mai napig is mert annak idején senki sem segítette őket? Vajon nem kellene most is több megértést tanúsítani az újonnan jöttekkel szemben, több támogatást nyújtani, bátorítani őket? Ugy hiszem, az idősebb munkások, amikor az üzembe jöttek, ugyanígy kezdték, nekik is jól esett egy kis segítség.

A most munkába álló fiatalok legnagyobb problémája a munkahelyi beilleszkedés mellett a lakás. Nagyon sokan albérlésben laknak, 250—300 lej fizetnek havonta. Jó volna — mondták sokan, és úgy érezzük, igazuk van — ha az üzemi vezetősége rájuk is gondolna. Szó van egy ifjúsági otthon építéséről, de nagyon nehezen indulnak meg a munkálatok. Pedig jól éreznék magukat a lányok az üzemi otthonban, ahol jobb pihenési feltételek várnának rájuk, kezdetben nem nagy fizetésüket is jobban be tudnák osztani. Bizonyára munkájukban is meg lenne a pozitív hatása.

KOVÁCS ROZÁLIA,
a December 30 textilüzemek ifjú-munkása

Pádisi nvár

Nem tudom, a csillagok hogyan viszonyulnak egymáshoz, csupán azt tudom: éjre-éjre, látszólagos közömbös magányukból érzéki csodáknak tűnő látványban részesítették mindig a nézőt.

Aztán láttam Pádison, a Biserica Moșului magasságából emberi melegséggel leleselni a csillagfénynek a táborlázakat, ezeken a gyakran esővel síró nyári éjszakákon...

A Cuzetarii országos turistikai pionirverseny résztvevői néhány napra megváltoztatták az annyira ismerős, otthonos, nyugati kárpáti tájat. S merem állítani, hogy a táborlázakat csillagképekben az egyik legnagyobb nagyságrendű csillag az Aradi 10. számú Általános Iskola volt.

Reggel van. A madárcsicsergés, bogárdümmögés csendben felharsan az ébresztő kúrhang. A tábor élete kel s nem sokkal ezután, mint más napokon is, újra úton vagyunk a Meleg-Szamos forrásai, a Focul Viu vagy a Cetăție Ponorului felé.

Minden nap újabb, ismeretlen szépségek tárulnak fel a síksági gyerekek előtt, újabb oldalakat lapoznak fel a természet élő könyvében. Gyűlnek az értékes növények, kőzetek, a fényképezőgépben a filmkockák. Barlang mélye és hegyecsúcs egyaránt csodátja a legkisebb turistákat.

Délután. Az otthonmaradottak készítette ebéd csábító illata elűzi a táradtságot. Ebéd után szárnyakat kap ill a képzelet, a zászlórúdon lebegő tábor-embléma uralta területen. A nap végét hirdető trombitaszóig sportversenyek, rögtönzött művészeti műsorok, vetélkedők zsvaja, apró hídacsok építésének munkája tölti be a tájat.

Az est lokozatosan borítja árnyéklátába Pádist. Fentről, a Biserica Moșuluiól úgy tűnik, a lobogó táborlázakat szépsége versenyre kel a csillagos égbolttal. Szárnya kap a dal, aljár benyúlni az öröm, hogy ebben a gyönyörű országban élünk.

I. MIERUTIU

Az oldalt
JÁMBOR GYULA szerkesztette

J. B.

FELVÉTELI '72

Nem toltá el. Ott is nyolcason felüli eredményt ért el.

Szintén Aradról ment Kolozsvárra N. L. Hat évvel ezelőtt végezte a Liceumot. Azóta minden felvételi lehetőséget kihasználta. Először az orvosin, majd ő is a pszichológián próbálkozott. Idén sem sikerült.

— Nagyon letört a negatív eredmény. Úgy éreztem, idén mindenképpen bent leszek. A reményt azért még most sem veszítettem el. Addig próbálkozom, míg bejutok. Ha kell, akár negyven éves koromig...

Először a 3-as Liceum, majd az Aradi Sportiskola csapatában kosárlabdázott CSEPAR MARIA, Min-

1972. szeptember 1., Péntek

Napkelte 5.38, napnyugta 18.52 óra-
kor. Az évből eltelt 245 nap, hátra
van még 121.

- 1940-ben hunyt el Constantin Popo-
vici, munkásmozgalmi harcos.
- 1941-ben hunyt el Gheorghe Bratu,
matematikus.
- 1944-ben Romániában visszaállít-
ják a szakszervezeti egységet,
egységes forradalmi szakszerveze-
tek létesítésével.
- 1944-ben hunyt el Liviu Rebreanu,
író.
- 1952-ben hunyt el Iosif Ranghel,
munkásmozgalmi harcos.
- 1961-ben hunyt el William Z. Fos-
ter amerikai és nemzetközi mun-
kásmozgalmi harcos.

filmek

DACIA: Dokumentumfilm: A nyomatok
osztálya. Játék a halállal (am) (9.30, 11.45,
14, 16.15, 18.30, 20.45). STUDIO: Dokumen-
tumfilm: Brigádások. Legenda (sz) (10, 12,
14.30, 16.30, 18.30, 20.30). Kedvező idő ese-
tén 20.30-kor a kerthelyiségben. MUREȘUL:
Dokumentumfilm: Max barátom. A prér (f)
(10, 12, 14, 16, 18, 20). Kedvező idő esetén
20 órakor a kerthelyiségben. IFJUSÁGI:
Dokumentumfilm: Margina fekete kerámia.
Csempész (f) (10, 14, 16, 18, 20). Kedvező idő
esetén 20 órakor a kerthelyiségben. PROG-
RESUL (Újarad): A szakácsnő (sz) (16) és
Dr. Mabuse visszatérése (NSZK) (18, 20).
SOLIDARITATEA (Gáj): Dokumentumfilm:
Persepolis. Felszállás (r) (17, 19). GFR
(Grádište): Dokumentumfilm: Ismeretlenek.
A repülőter (am) (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: A kis fürdőző (fr.); INEU: Onta-
rio kalandok (fr.); CHISINEU GRIS: Wa-
terloo (sz.-a.); NAGYAK: És akkor va-
tamennyit halálra ítélték (r); KURTOS: A
legszebb feleség (o.); PANKOTA: És ak-
kor valamennyit halálra ítélték (r); SEBES:
Bullitt hadnagy (am); SZENTANNA: Onta-
rio kalandok (f); PECSKA: Bullitt hadnagy
(am); SIRIA: Jó fiúk, rossz fiúk (am);
VINGA: Oliver (a); BUTTYIN: Love story
(am).

múzeum

A Kultúrpalotában lévő Arad Megyei
Múzeum naponta — hétfő kivételével —
a látogatók rendelkezésére áll, délelőtti 11
órától este 10 óráig. Megtekinthető az
1848–49-es forradalom múzeuma. Belépti-
díj: felnőtteknek 1 lej, tanulóknak egye-
temistáknak, katonáknak 0,50 lej. Cím: E-
nescu tér 1. szám. Telefon 104-99.

televízió

Szeptember 1, péntek

9.00 Telex, 9.05 A fiatalok önmagukról
(ismétlés), 9.50 Ion Lăceanu, a népi hang-
szerek virtuóza, 10.00 Német nyelvtanfo-
lyam (XIV. lecke), 10.30 Nyári olimpiai
játékok — 1972. Az előző nap eseményei-
nek összefoglalása. Müncheni képmagnó.
12.00 Híradó, 16.30 Nyári olimpiai játékok
— 1972. atlétika: 100 m síkfutás, elődön-
tő — férfiak, női gerelydobás, döntő; 800
m síkfutás elődöntője — férfiak. Egyenes
adás Münchenből, 17.15 Orvosi Tanácsadó,
17.30 A brassói Rulmentul Üzem népi e-
gyüttesének belgiumi turnéja, 17.50 Lottó-
búzás, 17.55 Előadóművészek és szerepeik
Vasile Martinou a fővárosi Román Opera
baritonistája, 18.25 Nyári olimpiai játékok,
atlétika: a férfi 100 m síkfutás döntője és
a női 800 m síkfutás elődöntője. Egyenes
adás Münchenből, 19.00 A mai falu, 19.20
1001 este, 19.30 Híradó, 20.00 Reflektor,
20.15 A törvény és az erő — lengyel já-
téklíra, 21.45 Részletek a budapesti 'ánc-
dal fesztivál döntőjéből, 22.00 24 óra — a
szocialista országokból, 22.30 Nyári olim-
piai játékok: torna — szabadon választott
gyakorlatok, férfiak, kerékpár verseny —
egyéni üldöző verseny, judó — 93 kg
súlycsoport. Egyenesadás Münchenből.

Tájékoztató

A Romanilor úti óvodáról és beiratásokról

Parkas Terézia olvasónk
a következőt írja szerkesz-
tőségünkhöz: „Nemrégiben köl-
tőtünk a Romanilor úti óvodáról.
Szomszédasá-
gunkban egy új óvoda ép-
pül. Ide szeretnénk beirat-
ni öt éves, illetve két és
fél éves gyermekeinket.
Szeretnénk tudni, hogy
mikor van az átadási ha-
táridő, és addig is, hol í-
rathatjuk be a kicsiket?“.
Mivel a kérdés számos —
és nemcsak a környéken
lakó — szülő érdekel,
válaszunkban az általános
érdemű tudnivalókat is
megtalálhatják az olvasók.
Azzal kell kezdenünk,
hogy a Romanilor sugáru-
ton épülő óvoda átadásá-

ra az idén aligha kerül
sor. Ebből adódik, hogy —
miként a municipiumi tan-
felügyelőség elmondot-
ták — ebben az évben ide
nem lehet beírni a
gyermeket.

A beiratások szept-
ember elsejétől hatodiká-
ig tartanak a napköz-
ben, az óvodákban pedig
(tehát ott, ahol bennlakás-
sal nem rendelkezik)
szeptember elsejétől tizen-
negyedekig. Visszatérve a
levélben feltett és a hoz-
zájuk szorosabban kapcsot-
ló kérdésekre: elsősor-
ban az az óvoda jöhet szá-
mításba, amely ahhoz a
munkahelyhez tartozik, a-
melynek keretében az a-
nya dolgozik. Ha az ille-

tő vállalatnak, intézmény-
nek nincs óvodája, a Ro-
manilor úton és környékén
lakók esetében a kény-
nyeket a következő he-
lyeken lehet benyújtani:
2-es számú óvoda (a
Paroseni utcában), 13-as
számú óvoda (a Sebeșului
utcában) és a 6-os számú
óvoda (az Armata Poporu-
lui utcában, a Simai kőr-
dő mellett).

Beiratáskor figyelem-
be veszik a tizenhárom
éven aluli gyermekek szá-
mát, továbbá azt az össze-
get, amely úgy alakul ki,
hogy a két szülő összesi-
tett jövedelmének összegét
elosztják a családban lé-
vő gyermekek számával.

Érik a szőlő

Ármódosítások

Mától és holnaptól több gyümölcs- és
zöldségféléseknek változik meg a kiske-
reskedelmi ára.

SZEPTEMBER 1-től: zöldségek: 1. oszt. 0,50 lej, II. oszt. 0,35 lej. Spenót
kg: I. oszt. 2 lej, II. oszt. 1,35 lej. Rétke-
kötege: 0,75 lej. Zöldparadicsom kg: 0,70
lej. Különböző almafajták osztályoknak
megfelelően 2 lejtől 4,70 lejig. Körtefa-
jta kg: 1,80 lejtől 4 lejig. Birs-
almafajták (A és B csoport) 1,40 lejtől
2,70 lejig. Dió kg: extra 9 lej, I. oszt. 7,50
lej, II. oszt. 6 lej. Szőlő, minőségnek és
fajtának megfelelően 3,15 lejtől 6,75 lejig.
SZEPTEMBER 2-től: fehér káposzta kg:
extra 1 lej, I. oszt. 0,75 lej, II. oszt. 0,60
lej. Húsospaprika kg: extra 1,60 lej, I. oszt.
1,25 lej, II. oszt. 0,95 lej. Képaradicsom
kg: extra 1,60 lej, I. oszt. 1,25 lej, II. oszt.
0,95 lej. Zöldbab kg: 2,20 lej. Sárga- és
zöld paradicsompaprika kg: extra 1,90 lej,
I. oszt. 1,50 lej, II. oszt. 1,10 lej. A gyö-
kérzöldségek ára szintén megváltozott
fajtának és minőségnek megfelelően.

Jegyek elővételben az UTA—Norrköping mérkőzésre

Szeptember 13-án játsszák az UEFA
Kupa első fordulóját. Az UTA a svéd
Norrköpinget látja vendégül. A torlódás
elkerülése végett az UTA sportegyesüle-
te megkezdte a jegyek árusítását az UTA
Postávarul utcai irodájában. Tribün 30 lej,
állóhely 15 lej.

A miliclán tudtuk meg

Négy tagú zsebtolvaj banda került
közre, akik az üzletekben, piacokon ga-
rázdálkodtak. Utolsó próbálkozásuk alkalmá-
val a Menaj üzletben, éppen amikor
egy nő táskában kutattak, elkapták őket.
Bevallásuk szerint több ezer lejt loptak ki
az emberek zsebéből. Letartóztatásuk pillá-
natában is mintegy 5000 lej értékű, kü-
lönféle áru volt náluk, amit állításuk
szerint a pankotai ócskapiacra vásároltak.
A lajcsi származású zsebtolvaj banda leg-
idősebb tagja Sabie Constantin 23 éves
foglalkozása borbély. A banda többi há-
rom tagja kiskorú. S. P. 15 éves, aki egy
átalvevő intézetből szökött meg, P. N. 13
éves, A. C. 12 éves.

Szűttök figyelem! Ellenőrizni jobban,
hol járnak, mit csinálnak és főleg kikkel
barátkoznak gyermekeink.

Ehrengruber Imre aradi lakos, Agri-
sului 10. szám, immár 1969 óta nem dol-
gozik, betörésre akarta szakosítani magát.
Ki is szemelte a Muncitorul Pielar Postá-
varul utcai borkabát festő- és készítő üz-
letét. Mivel itt többször javította a gépe-
ket, tanulmányozta a betörési lehetőséget.
Augusztusban két betöréssel próbálkozott,
de nem sikerült, míg a harmadik, igen.
Bejutott a szobán forgó üzletbe s 2800 lejt
emelt el. De nem jutott messze. A mili-
cia szervei rövid idő alatt elfogták.

Új autóbuszjáratok

Mától kezdve új autóbuszjáratokat indít
az Aradi Szállítási Vállalat. A 14-es szá-
mú busz útvonala Avram Iancu tér, Fin-
tinele, Frumuseeni Alunis. A 22-es számot
viselő busz indul az Aurel Vlaicu út
vasúti sorompójától, útvonala: Aurel Vlaicu
út, Állomás, Vörös Hadsereg útja, Mi-
kelakai vám.

Tettekkel válaszolnak a felhívásra

(Folytatás az 1. oldalról)

szagállomány, idén még 125 hektár köz-
testermesztésű löherével egészítették ki ta-
karmánytermesztő területüket. És hogy
mit jelent a jó takarmány, a szakszerű
gondozás, azt bizonyították eddigi eredmé-
nyeik. Hét havi előirányzataikat 135 hek-
toliter áruteljesítéssel haladták túl, hústermék-
pedig több mint 18 tonnával tetézték.
Mindazért, hogy még jobb eredményeket
valósítsanak meg, az istállóba bevezetik
a vizet és takarmányelőkészítő konyhát
létesítenek.

A caporal-alexai termelőszövetkezet tag-
jai tetteikkel válaszolnak a szentannaiai
ama felhívására, hogy négy év és hat hó-
nap alatt teljesítsék hús és tej előirányza-
taikat. Ennek érdekében már ebben az
évben 400 hektoliter áruteljesítéssel érke-
sítik a leszerződött húsmennyiséget és
eleget tesznek létszámnövelési tervüknek
is. Ami a jövőt illeti, olyan takarmánybá-
zist biztosítanak, hogy a leendő évben
belül minden tehéntől legalább 200 liter
tejjel fejjenek többet, s a további szak-
szerű gondozással, a törzsállomány följa-
vításával még nagyobb hozamok eléré-
sére törekednek. Remélik, munkájukat si-
ker koronázza és elképzeléseik mielőbb
maradéktalanul megvalósulnak.

A szeptemberi időjárás előrejelzése

Augusztus kimondottan őszi, esős idő-
vel búcsúzott tőlünk. Vajon az első r-be-
tűs hónap, szeptember, milyen „meglepe-
téseket” tartogat számunkra?

Az előrejelzést ezúttal Roșu Costache,
az Aradi Meteorológiai Központ főnöke ad-
ta meg.

— Általánosságban milyen időjárás fog-
ja jellemezni az első őszi hónapot?

— Az ország nagy részében a hőmér-
sékleti közepérték az évi átlagos körül
fog mozogni. Helyenként — északon és
nyugaton (tehát a mi vidékünkön is) —
valamivel alacsonyabb. Azonban a hőmér-
séklet sehol sem csökken plusz öt fok
alá. A csapadékmennyiségek, elsősorban
az ország nyugati részén, ugyancsak az
évi átlagos szintnek felelnek meg, de ha-
zánk többi részén meghaladják azt. A leg-
több esőzés szeptember 22—26 között vár-
ható. Ebben az időszakban a hegyes vi-
dékeken havazás is lehetséges. A szept-

tember 3—6 és 12—17 közötti időszakban
alig lesz eső.

— Mit várhatunk a hónap első tíz nap-
jában?

— Egészen szeptember 11-ig általában
könnyen változó lesz az időjárás, fel-fel-
szakadozó felhőzettel, napsütéssel. Helyi
eső is lehetséges, különösen az időköz e-
lején. Mérsékelt szél. Az időköz vége felé
elektromos kisülésekkel kísért zivatarok
lesznek, a szél erősödik. A hőmérsékleti
értékek éjszaka plusz 11—16, nappal 20—
25 fok között váltakoznak.

— Hogyan alakul az időjárás később?

— Szeptember 11 után kellemes, napsü-
tő időre számíthatunk. A hajnali lehül-
és erősödik. A legalacsonyabb hőmérsék-
leti értékek 8—14 fok között, míg a leg-
magasabbak 24—30 fok között váltakoznak.
Reggelenként gyenge ködképződés. Szept-
tember 18—21 között az idő ismét válto-
zóra fordul, hol felhős, hol derült égbolt-

tal. Helyi eső lehetséges. Mérsékelt szél.
A hőmérséklet csökken. A legmagasabb
nappali hőmérsékleti érték alig éri el a 23
fokot.

— Befejezésül arra kérjük, mondjon né-
hány szót a hónap utolsó 9 napja időjárás-
ának alakulásáról.

— Nos, mint már említettem, a szept-
tember 22—26-os időköz ígérkezik a leg-
esősebbnek. Ezekben a napokban az égbolt
szinte állandóan felhős lesz. A lehulló
csapadék mennyisége meghaladja az évi
átlagos értékeket. Erős északi szél. A hő-
mérsékleti értékek: éjszaka 7—13, nappal
16—23 fok között váltakoznak, helyenként
alacsonyabb is lesz, különösen az időköz
végén. De a hideg, esős, őszi időjárás nem
ígérkezik tartósan. A hónap utolsó nap-
jaiban, szeptember 27—30 között érezhe-
tő felmelegedés következik be, változóan
felhős, inkább derült égbolttal. Csapadék
alig lesz, az is elszigetelt jellegű. A leg-
magasabb nappali hőmérséklet ismét 25
fokig emelkedik.

— Köszönjük.

KÖZÖS KÖZLEMÉNY

a Román Kommunista Párt küldöttségének
a Szociáldemokrata Párt meghívására tett finnországi látogatásáról

1972. augusztus 24 és augusztus 31 között a Szociáldemokrata Párt meghívására látogatást tett Finnországban a Román Kommunista Párt küldöttsége, élén Emil Bodnárassal, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagjával. A küldöttségben részt vettek: Cornel Burtică, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagja, a KB titkára, Constanta Crăciun, az RKP KB tagja és Nicolae Mihalai, az RKP KB tagja, az RKP Brăila megyei bizottságának első titkára.

A küldöttség finnországi tartózkodása során Helsinkiben, Nyvaskylaban és Anekkovskiben iparvállalatokat, társadalmi és kulturális intézményeket tekintett meg.

A román küldöttség megbeszéléseket tartott Rafael Paasioval, az SZDP elnökével, Kalevi Sorsa főtitkárral, Veikko Helle és Margit Eskman alelnökökkel, valamint az SZDP más vezető, kádereivel.

Az ez alkalommal elfogadott közlemény kiemeli, hogy a meleg testvéri légkörben lefolyt megbeszélések során a két párt és állam kapcsolatainak kérdéseivel, valamint a nemzetközi helyzet és a nemzetközi munkásmozgalom kérdéseivel foglalkoztak.

A közlemény rámutat, hogy az RKP és a SZDP képviselői leszögezték azt a véleményüket, hogy az ideológiai különbségektől függetlenül a munkáspártok közötti kapcsolatok fejlesztése igen nagyjelentősé. A béke és a társadalmi haladás érdekében kifejtett tevékenységük szempontjából. A közlemény kifejezésre juttatja a fe-

lek megelégedését az RKP és az SZDP között fennálló kapcsolatok fölött, valamint a kapcsolatok fejlesztésére és bővítésére irányuló közös óhaját.

Az RKP képviselői elismeréssel méltányolták Finnországnak a semlegességi politikája, békére és nemzetközi együttműködésre irányuló politikája szellemében tett kezdeményezéseit és gyakorlati lépéseit az európai biztonsági és együttműködési konferencia összehívása céljából. A közlemény kiemeli továbbá, hogy a Szociáldemokrata Párt képviselői nagyra értékelték Romániának az összes országokkal való baráti kapcsolatok fejlesztésére, a jószomszédi viszony előmozdítására irányuló külpolitikáját, valamint az európai enyhülést szolgáló akciók keretében betöltött szerepét.

Mindkét párt teljes megelégedését fejezte ki afölött, hogy a román–finn kapcsolatok felfelé ívelnek és leszögezte azt az elhatározását, hogy a két ország közti politikai, gazdasági, műszaki-tudományos, kulturális és turisztikai kapcsolatok további kiterjesztésén fog munkálkodni, a baráti román és finn nép érdekeinek, a béke, a nemzetközi biztonság és együttműködés megszilárdítása érdekében.

A jelenlegi nemzetközi helyzettel kapcsolatban a közlemény hangsúlyozza az európai béke és biztonság rendszerének létrehozására irányuló erőfeszítéseket. A közlemény kiemeli a kontinens enyhülés útján elért eredményeket, és rámutat, hogy

minden feltétel megvan az európai biztonsági és együttműködési konferencia megszervezéséhez, s hangsúlyozza, hogy háladéktalanul meg kell tartani a biztonsági konferencia előkészítését célzó összejevetelt. Hangsúlyozva, hogy a sokoldalú előkészítő tárgyalásokat mielőbb nyomom kell követnie a tulajdonképpeni biztonsági konferenciának, a felek úgy vélték, hogy a sokoldalú előkészítő összejevetelt ez év novemberében, a tulajdonképpeni konferenciát 1973 elején kell megtartani Helsinkiben, a finn kormány javaslatának megfelelően. A közlemény leszögezi a feleknek azt a véleményét, hogy a leendő európai biztonsági és együttműködési konferencia állandó jellegű tárgyalási szervezetet létesíthet a problémák megoldására és az európai együttműködés fejlesztésére.

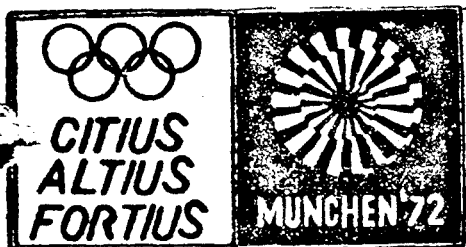
Leszögezve a Román Kommunista Pártnak és a Finnországi Szociáldemokrata Pártnak azt az elhatározását, hogy aktívan hozzájárul egy tartós biztonsági rendszer megteremtéséhez, új európai kapcsolatok meghonosításához, a két párt képviselői kidomborították a különleges fontosságát annak, hogy az európai országok közötti kapcsolatokban érvényre kell juttatni az alapvető elveket és szabályokat — a jogegyenlőséget, a nemzet függetlenség és szuverenitás tiszteletben tartását, a belügyekbe való be nem avatkozást, a kölcsönös előnyöket. A közle-

mény rámutat, hogy egy megállapodás létrehozása az európai államok között ezeknek az elveknek a tiszteletben tartására, az erőszak vagy az erőszakkal való fenyegetőzés mellőzéséről, a határok sérthetlenségére vonatkozóan, tartós alapot jelentene az államok biztonságának fokozására és együttműködésük fejlődésére minden területen, az ENSZ-Alapokmány szellemében.

A két párt álláspontját kifejezve, a közlemény hangsúlyozza hogy egy biztonsági rendszernek azt kell eredményeznie, hogy fokozódjanak a gazdasági, műszaki-tudományos kapcsolatok, szűnjének meg a korlátozások és a megkülönböztetések, bővüljenek a cserék a kultúra, a sport és a turizmus terén, hogy megszűnjék a népek közötti gyűlölet, a rasszizmus, az antihumanista ideológiák minden propagandási formája.

A közleményben mindkét párt kifejezi azt a véleményét, hogy a tartós béke megvalósítása hatékony gyakorlati intézkedéseket tesz szükségessé a fegyverkezési hajszák megszüntetésére, a leszerelés és mindenekelőtt a nukleáris leszerelés megvalósítására. A Román Kommunista Párt és a Finnországi Szociáldemokrata Párt hangsúlyozza, hogy mozgósítani kell a legszélesebb társadalmi és politikai e-

(Folytatás a VIII. oldalon)

Szerda

A FÉRFI ROPLABDA-TORNA keretében a román csapat 3:0-ra győzött a nyugatnémet együttes ellen.

TOBB NYUGATNÉMET VÁROSBAN MEGKEZDÖDTEK AZ OLIMPIAI KÉZILABDA-MÉRKŐZÉSEK. Boblingenben a román együttes 18:14 (11:10) arányban bizonyult jobbnak a norvég csapatnál.

A SZABADFOGÁSÚ BIRKOZÁS szerda esti eredményei: 100 kg kategória: Bajannunk (Mongol NK) tussal győz Enache Panait ellen; 48 kg kategória: a török Baygin pontozással bizonyul jobbnak a román Ion Arapunál; 100 kg felüli kategória: a szovjet Medvegy tussal győz a román Ștefan Stingu ellen; 62 kg kategória: a török Akdag pontozással bizonyul jobbnak a román Petre Comannál; 52 kg kategória: a román Petre Cernău döntetlent mérkőzött a szovjet Alasvergyev ellen; 82 kg kategória: John Peterson (USA) pontozással győz Vasile Iorga (Románia) ellen.

A FÉRFI MŰUGRÁS versenyszám végleges eredménye: 1. Vlagyimir Vaszin (Szovjetunió) — 594,09 pont; 2. Franco Cignolli (Olaszország) — 592,13 pont; 3. John Craig (USA) — 577,29 pont.

A FÉRFI TORNA egyéni összetett versenyszámának végleges állása: 1. Szawao Kato (Japán) — 114,650 pont; 2. Eizo Kenmotszu (Japán) — 114,575 pont; 3. Akinori Nakayama (Japán) — 114,325 pont.

EGYÉNI TÖRVÍVÁSBAN a lengyel Witold Woyda szerezte meg az olimpiai győztes címet. Mihai Țiu román törvívó kiváló teljesítményt mutatott fel, s a negyedik helyen végzett.

SÜLYEMELÉSBEN (könnyűsúly) a táblázat végleges állása a következő: 1. Mukharbi Kirszinov (Szovjetunió) — 460

kilo; 2. Mladen Kucsev (Bulgária) — 450 kilo; 3. Zbigniew Kaczmarek (Lengyelország) — 437,500 kilo.

Csütörtök

(Ilie Goga az Agerpres kiküldött munkatársa jelenti telefonon):

Noha csütörtökön megkezdtek az első atlétikai versenyeket, az úszás és az evezés, nemkülönben a szabadfogású birkózás továbbra is nagyszámú közönséget vonzott. A szabadfogású birkózó torna döntője azzal örvendeztetett meg bennünket, hogy a 82 kilós súlycsoportban országunk képviselője, Vasile Iorga bronzérmet nyert.

Ebben a súlycsoportban Lev Tegyasvili ismert szovjet sportoló szerezte meg az aranyérmet. Ezüstérmes az amerikai John Peterson lett.

A többi román birkózó is hozzájárul 11 ponttal sikereinkhez. Ion Arapu, Petre Cernău, Enache Panait az ötödik, Petre Coman pedig a hatodik helyen végzett súlycsoportjában.

A müncheni olimpiai stadionban tegnap délelőtt több mint 70 000 néző volt jelen a nagy érdeklődéssel várt atlétikai verseny első vetekedőin.

Az érdeklődés homlokterében a mexikói aranyérmes Viorica Viscopoleanu állt, akinek a távolugrásban a neves nyugatnémet sportlányokkal kellett megküzdenie.

Az aranyérmet a délutáni döntőn 6,78 méteres teljesítménnyel az idei szezonban kitűnően szereplő nyugatnémet Heide Rosendahl szerezte meg. Viorica Viscopoleanu, aki az első két ugrás után a második helyen állt, végül a hetedik helyre szorult (6,48 m), míg a képességein alul szereplő Elena Vintilă a 14. helyen végzett.

Szilai Ilona jól szerepelt: a 800 méteres síkfutás elődöntőjében csoportelsőként jutott be 2 p 0,4 mp idővel. Az előfutamokban a legjobban a bolgár Szvetla Zlateva szerepelt: 1 p 58,9 mp idővel új olimpiai csúcst ért el. A női gerelyvetés sejtjezőjében Zörgő Éva atlétanőnk teljesítette a normát, Marion Becker nem jutott tovább.

A 800 méteres férfi síkfutásban Gheorghe Ghimpu az előfutamokban csak a negyedik helyet szerezte meg, és kiesett a további küzdelemből.

A csütörtöki nap második aranyérmét Peter Frenkel (NDK) szerezte meg a 20 kilométeres gyaloglásban 1 ó 26 p, 42,4 mp idővel. Ezüstérmes a szovjet Vlagyimir Golubnyicsij lett.

A román evezősök szép sikert arattak

mind a három résztvevő hajó bejutott a szombaton sorra kerülő döntőbe. Ez azt jelenti, hogy a román evezősök a világ legjobbjai közé tartoznak.

A legtöbb esélye a kormányos nélküli négyvezősnek (M. Tuşa, R. Agh, M. Naumencu és Papp) van az éremszerezésre, minthogy az illető csoportban főként nyert 7 p 12,50 mp idővel.

Továbbra is sok ezer néző előtt folytatódtak az észőversenyek. Az első döntőben — a 100 m-es férfi pillangóúszásban 54,27 mp idővel (új olimpiai és világcúcs) az amerikai Mark Spitz érkezett elsőként célba, jóval megelőzve minden vetélytársát.

Ezüstérmes Bruce Robertson — Kanada (55,56 mp); bronzérmes Jerry Heidenreich — USA (55,74 mp).

Új világrekorddal végződött a 400 méteres női vegyesúszás is: az ausztráliai Gail Neall 5 p 2,97 mp idővel nyert aranyérmel.

Mark Spitz tegnap este megszerezte ötödik aranyérmét is, túlszárnyalva honfitársának Don Scholandernek a tokiói olimpián felállított négy aranyérmes rekordját. Az amerikai úszó kitűnő teljesítményt ért el a 4X200 m férfi gyorsúszásban, amelyet az USA csapata 7 p 35,78 mp új világcúccsal nyert meg.

Végeredmény: 1. USA (Kinsella, Tyler, Gente, Spitz); 2. NSZK; 3. Szovjetunió.

Új világcúcsot állított fel a magyar Gyarmati Andrea, aki a 100 m női pillangóúszás elődöntőjében 1 p 03,80 mp-es időt úszott.

A gyorspistoly-lövésben az első menet után a csehszlovák Ladislav Fajta és a szovjet Igor Bakalov vezet egyaránt 298 ponttal. Don Iuga a 8—11. helyen 295 ponttal, Ion Tripsa 290 ponttal a 29. helyet foglalja el. Ma kerül sor a második menetre.

Ötnapos kemény verseny után Balczó András ismert magyar bajnok győzelmevel ért véget az öltusa. Ebben a versenyszámban jól szerepelt a román Dumitru Spirlea is: az erős mezőnyben 4754 ponttal a 23. helyen végzett, noha az utolsó két próbán sérülten küzdött.

Végeredmény: 1. Balczó András 5412 pont; 2. Borisz Onyiszcsenko (Szovjetunió) 5335 pont; 3. Pavel Lednyev (Szovjetunió) 5328 pont.

Csütörtök délután az egyéni kardvívás elődöntőjében pástra lépett Budahízi is, az utolsó versenyben maradt vívónk Nem sikerült továbbjutnia, mert csak egy győzelmet szerzett.

Nézem, hallgatom
az olimpiászt,

száz hullámon, száz nyelven ugyanazok a nevek. A modern társadalom mindig büszke volt sportembereire, de négyévenként, az öt karika idején, a győztesek, a helyezettek kultusza ókori méreteket ölt. És örülök neki: az emberiség jó helyen keresi példaképeit.

Nézem hallgatom az olimpiászt. Egy mongol öklözt lepontoz a bíró, a közönség tiltakozik, de maga a sportoló edzője kéri a közönséget, tapsolják meg a győztest: óriási idővitalgás, és a kistemetű mongol eltűnik a nézők ötlelő-simogató karjai között. Vívók vetekednek, hogy beismerjék ellenfeleik találatát; Spírlea beteg is folytatja a kilátástalan küzdelmet az öltusában, pedig az orvosok lehetetlennek tartják, hogy valaki bokaficammal végigszaladhatja a távot.

Nézem, hallgatom az olimpiászt. Az úszók érmeit a másodperc ezredrésze határozza meg, a sportlövészeknél egy milliméter dönti el, ki legyen az ezüst és ki a bronz tulajdonosa, a birkózásnál egy fogás sikere küldi tovább a dobogóhoz vezető folyosón versenyzőt.

Nézem hallgatom az olimpiászt. Egy koreai katona a szelíd reggel országába viszi az ázsiai sportlövők első aranyérmét; nigériai, tayföldi, szeneigáli öklözők keltenek pánikot az esélyesek között; Porto Rico kosárlabdai legyőzők a világbajnok jugoszlávokat; indiai birkózó arat kétváltás győzelmet egy bajnokjelölt felett.

Nézem, hallgatom az olimpiászt. A célban gépek mérik az időt, és másodpercek alatt már nem újság senkinek az eredmény, se Münchenben, se nálunk, se húszezer kilométer távolságban. Energiájának egy részét a világ most a játékok figyelésére és továbbítására költi.

Egy japán rendező tízperces filmet készít, a száz méter tíz másodpercéről.

Nézem, hallgatom az olimpiászt. És bár nem történt, és nem is ígérkezik sorsomban különleges fordulat, életem legszebb két hetét élem.

FARKAS LÁSZLÓ

Románia Szocialista Köztársaság ENSZ-képviselte szóbeli jegyzéket ismertetett a főtitkárral

NEW YORK. (Agerpres).

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlése legközelebbi ülésén megvitatja Kurt Waldheim, ENSZ-főtitkár jelentését a nemzetközi biztonság erősítésére vonatkozóan 1970-ben elfogadott nyilatkozat teljesítéséről. A jelentést a tagállamok tájékoztatásai és javaslatai alapján állítják össze.

Románia Szocialista Köztársaság állandó ENSZ-képviselte ez év augusztus 30-án szóbeli jegyzéket ismertetett a főtitkárral, kifejtve országunk véleményét a nemzetközi biztonság erősítésére vonatkozó ENSZ-nyilatkozat teljesítésével kapcsolatban.

A szóbeli jegyzék ismerteti Romániának a békére, együttműködésre és a népek közötti megértésre irányuló politikáját, hozzájárulását a világ államai közötti kapcsolatokban mutatkozó enyhülés és normalizálás pozitív tendenciáinak érvényre jutásához.

Románia kapcsolatai az összes államokkal — hangoztatja a szóbeli jegyzék — töretlenül a jogegyenlőségnek, a nemzeti függetlenség és szuverenitás tiszteletben tartásának, a más államok belügyeibe való be nem avatkozásnak, a kölcsönös előnyöknek, az erőszak vagy az erőszakkal való fenyegetőzés mellőzésének az elvein alapulnak. Románia úgy véli, hogy ezeknek az elveknek a szigorú megvalósítása valamennyi állam részéről és valamennyi állammal szemben biztos záloga annak, hogy az államközi kapcsolatok új alapokra, a bizalom és együttműködés alapjaira épülnek, biztos záloga a béke fenntartásának és a népek biztonságának.

A szóbeli jegyzék megállapítja, hogy a nemzetközi élet egyik legfontosabb pozitív jelenségeként egyre inkább tért hódít az államok közötti tárgyalások és kontaktusok módszere, majd rámutat, hogy országunk véleménye szerint ennek az irányzatnak véglegesen el kell foglalnia az erőszakra és diktatúrára, az elszigetelésre és gyanakvásra alapozott politika helyét. Ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az összes államok részvételét a jelenkor nagy problémáinak megoldásában, függetlenül az államok nagyságától, erejétől vagy potenciáljától. E problémák közül egy sem oldható meg igazságosan, méltányosan és tartósan az összes érdekelt államok részvétele nélkül. Románia, amely aktívan részt vesz a nemzetközi biztonság erősítésére vonatkozó nyilatkozat kidolgozásában és lankadatlanul a dokumentum előirányzatainak valóra váltásán munkálkodik, úgy véli, hogy további még nagyobb erőfeszítéseket kell tenni a nemzetközi törvényesség erősítéséért, az államok közti kapcsolatokat irányító szabályok rendszerének tökéletesítéséért. Ennek a célkitűzésnek megfelelően egy olyan egyetemes jellegű megengedezés, amely meghatározná a magatartás és a cselekvés legfőbb követelményeit az államközi kapcsolatokban, az államok alapvető jogait és kötelezettségeit. Egy ilyen megengedezésben többek között le kellene szögezni, hogy tiszteletben kell tartani az összes országok szent jogát a szabad léthez, a szuverenitáshoz és a függetlenséghez, a békéhez és a biztonsághoz, ahhoz, hogy bármilyen külső beavatkozás nélkül érdekeiknek megfelelően maguk döntsének sorukról.

A szóbeli jegyzék utal arra, hogy a béke megóvása és a nemzetközi biztonság erősítése szempontjából létfontosságú az általános leszerelés, mindenekelőtt pedig a nukleáris leszerelés, majd ismerteti a román kormány által javasolt intézkedéseket a fegyverkezési hajszát feltartóztatására, a katonai költségvetések befagyasztására és fokozatos csökkentésére, a term nukleáris fegyverek és más tömegpusztító fegyverek

eltöltására, az ilyen fegyverek termelésének megszüntetésére és a meglévő készletek megsemmisítésére.

A továbbiakban a jegyzék ismerteti Románia álláspontját a jelenlegi háborús lüszkerek kioltása, a háborúk és az államközi katonai konfliktusok azonnali megszüntetése tekintetében. Kinyilvánítja harcos szolidaritását, a román nép mindenben támogatja a hősi vietnami nép igazságos küzdelmét — mutat rá a szóbeli jegyzék. Románia síkraszáll az USA vietnami háborújának, a bombatámadásoknak és a többi katonai cselekménynek a haladéktalan megszüntetéséért, az amerikai csapatok teljes visszavonásáért, hogy a vietnami nép, valamint a kambodzsai és a laoszi nép minden külső beavatkozás nélkül szabadon oldhassa meg problémáit. A román kormány reméli, hogy a párizsi tárgyalások a legrövidebb időn belül politikai megoldáshoz vezetnek, e térség és az egész világ békéje érdekében megfelelően.

A jegyzék kifejti a román kormány álláspontját a közép-keleti konfliktus politikai megoldására vonatkozóan, a Biztonsági Tanács 1967. évi 242. számú határozata alapján.

Románia fenntartja, hogy egyetlen államnak sincs joga területi követeléseket támasztani más államokkal szemben azon a címen, hogy ez biztonságát szolgálna; egy állam reális biztonsága nem területiódításokkal valósiható meg, hanem az összes szomszédországok iránti barátság és béke politikájával.

Kidomborítva, hogy következetes akciókat kell folytatni az országok gazdasági gyengénfejlettségének felszámolásáért, a szóbeli jegyzék rámutat, hogy egy ilyen célkitűzés valóra váltása egyaránt megköveteli minden egyes nép fokozott saját erőfeszítéseit nemzeti, anyagi és emberi potenciáljának minél hatékonyabb felhasználásáért és az együttműködés bővítéséért a fejlődésben lévő országok között, valamint ezek és a többi államok között. Ebben a tekintetben a jegyzék kiemeli azt a támogatást, amelyet Románia, mint fejlődésben lévő szocialista ország, nyújt a fejlődésben lévő országok erőfeszítéseivel az ipari államokkal szembeni lemaradás megszüntetéséért, rámutat országunk aktív részvételére a nemzetközi gazdasági kooperáció bővítési akciójában.

A továbbiakban a szóbeli jegyzék újból leszögezi országunk álláspontját a gyarmati uralom, az apartheid és a faji megkülönböztetési politika bármely formájának megszüntetésére vonatkozóan, kidomborítja azt a nagy anyagi, politikai és diplomáciai támogatást, amelyet Románia a népek antikolonialista harcának, a függetlenség kivívásáért és megszilárdításáért folytatott küzdelmüknek, a Guinea-Bissau-i, angolai, mozambiki, namibiai és más gyarmati területeken élő népek nemzeti felszabadítási mozgalmának nyújt.

Az említett dokumentum hangoztatja, hogy erőteljes intézkedésekre van szükség a gyarmati országok és népek függetlenségének megadásáról szóló ENSZ-nyilatkozat teljes alkalmazásának meggyorsítására. Ezzel összefüggésben nagy jelentősége volna, ha nemzetközileg elismernék a nemzeti felszabadítási mozgalmakat, ha az ENSZ és szakosított intézményei konkrét programokat dolgoznának ki e mozgalmak anyagi támogatására, ha konkrét határidőket jelölnek ki a kolonialista uralom megszüntetésére és az elnyomott népek függetlenségének kikiáltására.

A szóbeli jegyzék kiemeli az európai együttműködés fejlődésének pozitív irányzatait, a kontinens államai közti kapcsolatok normalizálására irányuló reális, ésszerű áramlatok érvényre jutását, valamint Ro-

mánia hozzájárulását a kontinens politikai légkörének javításához, az európai biztonsághoz létrehozásához. Ezzel kapcsolatban leszögezi a román kormány álláspontját, amely szerint jelenleg minden feltétel megvan ahhoz, hogy ez év őszén valamennyi érdekelt állam részvételével megkezdjék az összeurópai konferencia előkészítését.

A dokumentum a továbbiakban ismerteti a román kormány javaslatait a béke, a biztonság és az együttműködés tartós rendszerének megteremtésére a kontinensen: az európai államok közti kapcsolatok alapvető elveinek és normáinak meghatározása és minden állam ünnepélyes kötelezettségvállalása, hogy tiszteletben tartja ezeket az elveket a kontinens összes többi államaival fenntartott kapcsolataiban; egyezmény az erőszak és az erőszakkal való fenyegetőzés mellőzéséről; a gazdasági, kulturális és műszaki-tudományos cserék fokozása; az európai országok állandó együttműködési szervezetének megalakítása stb.

A szóbeli jegyzék hangsúlyozza továbbá, hogy valamennyi államnak el kell ismernie a Német Demokratikus Köztársaságot és a két német államot fel kell venni az Egyesült Nemzetek Szervezetébe.

Ugyanakkor a dokumentum újból leszögezi országunknak azt az elhatározását, hogy folytatja erőfeszítéseit a Balkán atomfegyverektől és idegen katonai támaszpontoktól mentes béke- és együttműködési és jószomszédsági övezetté változtatásáért, megengedezés létrehozásáért a balkáni országok közti gazdasági, politikai és kulturális-tudományos együttműködés elveire vonatkozóan.

A dokumentum a továbbiakban rámutat, hogy a világon végbemelő megújító változások megkövetelik az ENSZ szerepének növelését a béke és a nemzetközi biztonság megőrzésében, az államok közti együttműködés ösztönzésében, az államközi kapcsolatok szabályainak kidolgozásában és e normák alkalmazásának biztosításában.

Szükséges, hogy az ENSZ tevékenységében érvényesüljön az egyetemesség elve, hogy magában a szervezet felépítésében tükröződjene a világ új realitásai, hogy biztosítva legyen az összes államok részvétele a határozatok elfogadásában. Az ENSZ-nek nagyobb határozottsággal kell fellépnie azért, hogy minden állam által és minden állammal szemben tiszteletben legyenek tartva az Alapokmányban és a nemzetközi biztonság erősítéséről szóló nyilatkozatban foglalt elvek: az ENSZ-nek bátorítania kell a békés módszerek felhasználását a viszályok megoldásában, örködni kell a felett, hogy egymás közötti kapcsolataikban az összes államok tartózkodjanak az erőszak alkalmazásától és az erőszakkal való fenyegetőzéstől, bármilyen nyomástól és kényszerítéstől. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének ilyen címen sem szabad megengednie, hogy más államok megsérték valamely tagállam szuverenitását. Minden ilyen szerű cselekményt összeegyeztethetetlennek kell nyilvánítani az ENSZ-tagzással, az ilyen cselekményeknek nyilvános elítélést és megfelelő intézkedéseket kell maguk után vonniuk.

Befejezésül a szóbeli jegyzék rámutat, hogy Romániának elhatározása a jövőben is aktívan hozzájárulni az ENSZ céljai megvalósítására, a béke megóvására, a nemzetközi biztonság erősítésére és a világ összes nemzetei közti együttműködés fejlesztésére irányuló erőfeszítésekhez.

KÖZÖS KÖZLEMÉNY a Román Kommunista Párt küldöttségének a Szociáldemokrata Párt meghívására tett finnországi látogatásáról

(Folytatás a VII. oldalról)

röket, a népi tömegekkel a gyakorlati intézkedések kiharcolásáért ezen a téren

Elítélve az imperializmus beavatkozását a népek belügyeibe — ami állandó veszély a békére nézve —, a felek rámutattak: a világbékét különösképpen Délkelet-Ázsia helyzete az indoknai népek önrendelkezési jogának a megsértése fenyegeti. Ennek keretében a két párt kinyilvánította, hogy támogatja a vietnami laoszi és kambodzsai népek harcát, hangsúlyozta annak szükségességét, hogy az Egyesült Államok azonnal vessen véget az agresszióknak és vonja ki csapatait ebből az övezetből. A felek különösen elítélik a civil célpontok ellen végrehajtott támadásokat és Vietnam DK kikötőinek elaknásítását.

A két fél úgy vélekedett, hogy a közkeleti konfliktus állandó veszélyt jelent a világ békéjére nézve, és leszögezte, hogy ezt a válságot politikai eszközökkel, az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1967. novemberi határozatának megfelelően kell rendezni.

A közlemény kifejezésre juttatja, hogy az RKP és a Finnországi SZDP szolidaritást vállal Angolá, Mozambik, Guinea-Bissau, Namibia, Rhodesia, a Dél-Afrikai Köztársaság népeinek a szabadságért és a nemzeti függetlenségért folytatott harcával, és elítéli a faji megkülönböztetést. A közlemény kiemeli továbbá, hogy a gazdasági kiszípolozás, valamint a gyarmati igit lerázott népekre gyakorolt politikai nyomás akadályokat gördít az emberiség haladásának, a békének és a világ összes nemzetei közötti jogegyenlőségre alapozott együttműködésnek az útjába.

Hangsúlyozva, hogy az ENSZ-re rendkívül fontos szerep hárul a béke és a nemzetközi biztonság fenntartásában és a világ békés együttműködésének fejlesztésében, a két párt képviselői igen fontosnak vélik, hogy az ENSZ és szakosított szervezetei egyetemességének megvalósításán munkálkodjanak, hogy fokozzák az ENSZ-nek és más nemzetközi szervezeteknek a szerepét az államok közötti kapcsolatokat szabályozó normák kidolgozásában és a normák gyakorlati alkalmazásának biztosításában.

Az RKP és az SZDP úgy véli, hogy a nemzetközi munkásmozgalom keretében megnyitott tárgyalások előmozdítják a békéért, a háború ellen és a társadalmi haladásért folytatott harcban az akcióegység megvalósítását.

A közlemény kifejezésre juttatja azt a közös megállapítást, hogy az RKP küldöttségének finnországi látogatása elmélyítette az RKP és az SZDP közötti kölcsönös megismerést, hozzájárul baráti kapcsolataik fejlődéséhez mindkét nép, a nemzetközi munkásmozgalom érdekében.

A Román Kommunista Párt küldöttsége az RKP KB nevében meghívta a Finnországi Szociáldemokrata Párt küldöttségét, hogy tegyen látogatást Románia Szocialista Köztársaságban. A meghívást örömmel elfogadták.

RABAT — N. Vamvu, az Agerpres-kiadó tudósítója közli:

Corneliu Mănescu román külügyminiszter csillórtökön látogatást tett Mulay Abdallah hercegnek, III. Haszan király megbízottjánál. A megbeszélés szívélyes légkörben folyt le.

Ugyanaznap Ahmed Taiebi Benhima marokkói külügyminiszter fogadást adott Románia külügyminisztere tiszteletére. Részt vett a marokkói kormány több tagja, Rabatban akkreditált diplomáciai képviseltek vezetői. Jelen volt Vasile Mircea, Románia marokkói nagykövete.